

JHN

Əlbəg nalnəg kə uuda

¹ Bamma zunngwura ndza məng nə əlbəga, əlbəgna ndza əmtəd də Daadamazhigəla, əlbəgna Daadamazhigəla.

² Iin wandza əmtəd də Daadamazhigəl bamma zənnngwura.

³ Badəm nə dəgitalə baggava ba tədvad iina. Maay nə dəgitalə bagavnan kwal tədvad iin biya.

⁴ Əlbəgən iin gyigyiya shifəga, shifəgna iin wa vəlgar parakrakər kə uudah badəmma.

⁵ Kwanən kə parakka ba parakrak ma gurtla, gurtlən tsəgarva bi kə parak kə 6a parakrakər biya.

⁶ Ndza məng nə uuda nə iin dəhav də Yuhwana kwa bəladi Daadamazhigəla.

⁷ Sahi sa taggar əlbəg jiir kə uudah təghər kə parakna, adaba maraa fədghərət nə uudah badəmma tədvad iina.

⁸ Yuhwan bi nə parakən biya, sahi kwakyarvad tagtər kə əlbəg təghər kə parakən kə uudaha.

⁹ Tagatərdagag nə Yuhwan taakiya, Parak jiijiira da sii sa ma duniya da veltər kə parak kə uudah badəma.

¹⁰ Kwanən kə uuda iin parakka ndza bamma duniya, virdyava tədvad iin nə duniya, bakəvakwaha səraraaka bi nə-uudah biya.

¹¹ Səghəv ba nə iin savak uudahaana, larwaləg nə uudahaan kə dləghəggaana.

¹² Aiciya, badəm nə uudahi dləgharadləghəg kə iina, dlaḡa ar fədghərət tə iina, vəlatərvələg kə ndzəddā nəg kə zarha Daadamazhigəla.

¹³ Naral bi kə zarha Daadamazhigəl tədvdad uuda dəgshig biya, bi tədvdad camarakəv biya, bi tədvdad dzamaghəra uud biya, bamma yavva tədvdad naaga Daadamazhigəla.

¹⁴ Kwanən kə əlbəga nalnəg kə uuda, ndzaandzəg mataatakamiyama. Nəghamndanəghəg kə ndanngəraana, Ndangəra Zəraan pal ba nə iin kwa sahi vak Daada, righarighan də herrər əmtad də jiira.

¹⁵ Tagadatag nə Yuhwan kə əlbəg təghər kə iin vak kə uudah bad halavuva ndzədaan taakiya, “Kwanən kə uud wa tagaan nai kə əlbəg təghər taakiya, ‘Kwada sagau təhalara jakwaarajig də dyakər ba vaivaiya, adaba lakuti kəskaiya ba məng nə iina.’ ”

¹⁶ Tədvdad dyakəra hərəraan wa tləyamkəna nəmyam kə hərər təghər kə hərəra.

¹⁷ Vələda tədvdad Muus nə Daadamazhigəl kə adzahadzaha, dlaḡa vəlada hərər ard jiir tədvdad Yesu Kristi.

¹⁸ Maay nə uudi tapghanitapəg kə nəghəgga Daadamazhigəl də gyi biya, bamma Zəriin palla, kwa ghəravaan ndakwi Daadamazhigəla. Kwa cəhurga əmtad də Daadamazhigəla iinwa marakiyamnda iina, dlaḡa kaa fəkiyamafəg kə sərgasərg kəskəmyam kə iina.

Tagadatag nə Yuhwan kə əlbəg təghər kə Yesu

¹⁹ Wan nə əlbəgi tagada nə Yuhwan masarta kwa bəartərət nə maalah Yahudah kə zhiila kəssa-uufah ard lii fa hyimi tə vəgya Daadamazhigəl kwa saral

ma Wurshalima sa ndavgaru taakiya, “Agha war nēngi?”

²⁰ Balla bi nē Yuhwan kē agajau biya, tagadatag bat ɓalaɓal taakiya, “Kai bi nē Kristi biya”.

²¹ Kaa ba ndavgarundavēg kē iitēr taakiya, “Agha war nēngi? Kēgh nē Iliya?” Ngāl ba ngutērangug kē iin taakiya, “Kai biya.” “Kēgh tlayangēn kēm pakēg nēmndna?” “Kai bi, awarama.”

²² Tēhala kwaha, am nē iitēr taa kē iina, “Agha war kaci nēngi? Tagkēmndtag magha war nēnnga adaba kēm sēra kē dēgiti kēmnda tagtēr nēmnd kē liiya ɓēla kēmnda. Agha ɗaag dē war kaci nēng kē ghēraghi?”

²³ Ngwatērangwug nē Yuhwan tēdvad ēlbēgaha tlayang Ishaya taakiya, “Kai nē ghai kwa ɓēla tlēhēg ma tēghala, “Badlamarnaɓadlēg kē ɗuulan kē Yaazhēgēla!” ”

²⁴ Kyalma lii ɓēlavtērētɓēlgna ndzar Farisiyaha.

²⁵ Kaa ndavgarundavēg kē iitēr kē Yuhwan taakiya, “Akwama kēgh bi nē Kēristi biya, kēgh bi nē Ili biya, dlaɓa kēgh bi tsau nē Tlayangēn biya, Kwar kē ndzēɗ kaci wagha dē vakai nēng agha ɓagtēr tsuufēg kē-uudahi?”

²⁶ Ngāl ngutērangug Yuhwan taakiya, “Ən ɓagtēr dē yu nai kē tsuufēg kē uudaha, bandakwan bamma taatakaruwa mēng nē daddakwam sērga bi nē uuram biya.

²⁷ Iin wa taggan nai taakiya da sagau tēhalara, kwa tlanal bi nai kē pēla zauwa kimmbakaan biya.”

²⁸ Baɗēm wanahaan dzēghaar ma Betani, kilga zaagha Yudan, vakavaki ɓagtēr nē Yuhwan kē

tsuufæg kə uudaha.

Yesu iin Zər tuugħa Daadamazhigəla

²⁹ Dlakaduraana, kaa nəghganəghəg Yuhwan kə Yesu da vakaan amaa, “Wayam, nə Zər tuugħa Daadamazhigəl kwada kəsa haipa uudaha duniya

³⁰ Kwanən wa taggan nai kə əlbəg təghər taakiya, ‘Məng wa da saggau təhalara kwa jakwarajig kəskaiya, adaba məng nə iin lakwti yikwayig nə uuda.’

³¹ Dzan sərgabi ghərarav kə iin wur biya. Tsuufəgən ɓagan nai də yu na, ɓaggan mbakyarvad marəvtərda nə iin kə uudaha yaa Isra'al bat ɓalaɓala.”

³² Kaa tagdatag kə Yuhwan kə shiid təghər kə iin taakiya, “Nəghananəghəg kə Shədəkw Daadamazhigəl band garava kakur sii ma ghərazhigəl, ngal tsəgwatsəgw təghər kə iina.

³³ Ndzan sərgai nai kə iin wur biya, bamma Daadamazhigəli ɓəllakut kai da ɓa tsuufəg də yu, iinwa taghwatag taakiya, ‘Uudi agha nəghəgga nəng kə shədəkw sii sa təghər kə-iin dlaɓa ndzan təghər kə iina, iin dadda ɓa tsuufəg də Shədəkw Daadamazhigəla.’

³⁴ Ba kai də ghərara nəghananəghəg kwana, ən tagkurtaga, kwanən kə uuda zəra Daadamazhigəla.”

Mbərzaħa zənnḡwa Yesu

³⁵ Wurga kəsaana, Yuhwan ghacəgan vaaak-wahiina əmtad də mbərzaħaan buwa.

³⁶ Kaa nəghəganəghəg kə iin kə Yesu ghuda dagala, amaa, “Vazamvazəga, wayam nə Zər mbaklaka Daadamazhigəla!”

³⁷ Cinngara ba nə mbərzahaan buna kə Yuhwan taa ghaiya, kaa gata Yesu kə iitər dagala.

³⁸ Bəlaa ba nə Yesu kə gyi dat hala, kaa nəghəganəghəg kə iitər ar gatəgaana, kaa ndavtərundaavəg taakiya, “Awam gatəg nə uurami?” Aiyam nə iitər taa kə iina, “Rabbi” iin taaki dadda tsaga dəgita, “Agha ndzəga məri?”

³⁹ Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Asamasəga am da nəghəganəghəga.” Kaa dagal kə iitər ar vazzəna kə vakavaki ndzəga nə iina, ar cahwaran əmtəd də-iin vaakwahiina. Kwan kə dəgita dzəghaar kalkala karfi uufada hwasə.

⁴⁰ Pal nə Andrawus zəra babba Siman Bitrus ma uudahaan buwən gatar Yesu təhala kwa cinngara nə iitər kə əlbəga vak Yuhwan təghər kə Yesu.

⁴¹ Dəgiti bagaa nə Andrawus ba zənnəgwa fəgharzh gata zəra babbaan Siman, amaa taa kə iina, “Tlamndkənatləg kə Tləkatəgna,” iin nə Kristi.

⁴² Sədəv kə-iin kə Siman da vak Yesu. Kaa vazəggaan nə Yesu kə Siman amaa taa kə-iina, “Kəgh nə Siman zəra Yuhwana? Da dəhak də Kefas nə-uuda.” (Dəgiti tuuk vakai nə Kefas ard Bitrusa ba dəgit palla, iin na akura).

Dahghantdəhəg nə Yesu kə Filigus ard Nataniyal

⁴³ Dlakaduraana fadəmfəg nə Yesu ma ərvidmahudāan dagal damma Galili. Kaa tləgaratləg kə iin kə Filigus taakiya, “Gatkwegatəga.”

⁴⁴ Filigus uuda kəsə Betsaid nə iina, vakavaki saral nə Andrawus ard Bitrusa.

⁴⁵ Tləghara ba nə Filigus kə Nataniyela, amaa taa kə iina, “Tlamndkənatləg kə uudanən kwa vinda nə Muus ma kakada adzəhadzah taakiya

da saaya. Dlaḅa vindaravindəg nə tlayangngah kə əlbəg təghər band kwaha. Iin nə Yesu Uuda Nazarat, Zəra Isuvu.”

⁴⁶ Kaa tagaan kə Nataniyel taakiya, “Nazarata? Səgalsəg dəgit maraw ma Nazarata?” Aiyam nə Filgus taa kə-iina, “Saw na vaznavazəgga.”

⁴⁷ Nəgha ba nə Yesu kə Nataniyel sagau sa vakaana, aiyama, “Wayam nə uuda jiiira yaa Israila, kwa maay nə fiid ma ghaiyan biya.”

⁴⁸ Kaa ndavgarundavəg nə Nataniyel kə Yesu taakiya, “Sərgħkwa ndari?” Ngāl ngugara-nggug kə Yesu taakiya, “Nəghankak bamma sartən ndza agha miizhangyil kə uufa ghəgyivvəna, lakwti dāhakdāhəg kə Filigusa.”

⁴⁹ Am Nataniyel taa kə Yesu, “Dadda tsagga dēgita, kəgh Zəra Daadamazhigəla! Kəgh nə Tləksa Israila!”

⁵⁰ Kaa ndavgarundavəg nə Yesu kə Nataniyel taakiya, fəghdəghərət mbakyarvad tagankak taakiya nəghankak miizha ghəgyivva? Agha da nəghəganəghəg kə dēgiti juujig kə kwaha.

⁵¹ Kaa gwiya tagtərtag kə Yesu taakiya, “Ən tagkurtag kə jiira, am da nəghəganəghəg kə ghərazhigəl wurawurana, Zarha bəlgā Daadamazhigəla ar dagat ar saay tə Zəra uuda.”

2

Hwadaga kəsūs ma Kana kwama Galili

¹ Daghuvala hənnga həkərda, ndza mənng nə hwadaga kəsa uus ma Kana kwama Galili. Babba Yesu ndakwi ndza ba vaakwahiina.

² Baz Yesu ard mbərzahaan ndakwi dāhəvtərədāhəg da vaka hwadaga kəsa uusiina.

³ Ghyænnga ba nə yuwa inabiya, kaa tagartag nə babbaan kə Yesu taakiya, “Maadlabi nə yuwa inabiyaatər biya.”

⁴ Aiyam nə Yesu taa kə babbaana, “Baaba, au-jilbæg agha taggəwa kwan kəskayi? Bagaa bi nə sartar ndan biya.”

⁵ Am nə babba Yesu taa kə lii 6a tləra, “Badəm nə dægiti tagkur nə iina, 6agam6aga.”

⁶ Vaakwahiina mənng nə ndəghwah əngkwah kwa ndərava də akura hulfa kwa diyav nə yu mavakaiya, ar bara vəghatər nə Yahudah də yuwiin kwakyarvad dəga daadijahaatəra. Mak-war kə ndəghwa hə6a dəfuu ənkwha.

⁷ Am nə Yesu taa kə lii 6a tlərna, “Reghamantregħəg kə ndəghwahaana də yuwa.” Kaa regħəgantregħəg kə iitər ba pəkəpəkan.

⁸ Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, “Gahamgahəg ci ndakwana, gamətɡəga damardadəg kə zhiilghuu.” Kaa gətɡəg kə iitər ar dardana.

⁹ Tapghana ba zhiilghuu kə yuwən kwa gwiyaavət damma yuwa inabi, sərgħabi kə vakavaki tlvkəna nə iin biya lii 6a tləra ar sərgasərga. Dahant kə iin kə zhiila ghuul damma dləmmaava.

¹⁰ Amaa taa kə iina, “Abi, aanji ba war saggal də yuwa inabi marawən ba zəngwa, akwama tlatərtləg kə uudaha, kaa saggal kə uud də dləmdalaana. Agha shə6na nəng kə yuwa inabi marawən agha da sagal təhal nəng də vakaiya!”

¹¹ Kwan nə dəga jappəri 6agaa nə Yesu ba zəngwa ma Kəsa kana kwama haaya Galili. Marada ndkwan kə ndangərana, kaa fadghər kə mbərzahaan tə vakaiya.

¹² Təhala kwaha kaa di damma kəssa Kafar-nahum kə Yesu də babbaana ard zarha babbaana əmtad də mbərzahaana. Ar gahha kə hənngah hədiikən vaakwaha.

*Lagwadalagw nə Yesu kə uudah ma gaagazaiya
Vəgya Daadamazhigəla*

¹³ Hərzət ba nə sarta haarakəsa dzava hənnyaha Yahudaha, kaa dagat kə Yesu damma Wurshal-ima.

¹⁴ Kaa daas kə-iin damma vəgya Daadamazhigəla, tlətəra kə uudah vəlla tlaha, aagwaha, takalamasara. Dləba nəghəganəghəg kə kyalma uudah ar cihurgan təvəgh kə tebərahaatər ar mbədəgar kwaḁ kə uudaha.

¹⁵ Kaa ndərgandərəg kə iin kə zauwa kiiḁa, lagwtərda dagal badəm ma vəgya Daadamazhigəla, baz tuughwaha baz tlaha. Tlagars kə teburaha lii mbəḁa kwaḁa, kwaztərda kə kwaḁatər da təhaaya.

¹⁶ Am nə Yesu taa kə-lii vəla takalamasarna, “Hutsamndahutsəg kwanahaan dagal vaakwana! Lamdal bi kə vəgya daadar kə kasukwa biya.”

¹⁷ Dzəghaar ba nə wanəna, kaa dzamnadzaməg kə mbərzahaan kə dəgiti vindava ma kakkadā Daadamazhigəl taakiya, “Waigən ən waig nai kə vəgyaghna zəkwažəg tə ərvidmahud band kaara”.

¹⁸ Kaa ndavgarundavəg kə tləvuukwaha Yahudah kə Yesu, taakiya, “Kwar kə dəga jappər waghā da markəmdada nəng kwada mara taakiya agha də ndzəḁa ḁa kwanahaan kə dəgitah badəmmi?”

¹⁹ Aiyam nə Yesu taa kə-iitəra, “Dlagamnadlag kə Vəgya Daadamazhigəlna, ən ndərgaan nai bamma həngah həkərḁa.”

20 Am nə iitər taa kə Yesu, “Viig kul uufad tar ənkwah kə uud ndəra vəgya Daadamazhigəlna, aitsəm ən ndərgandərəg bamma həngngah həkərd aməngnga?”

21 Vəgyən tag nə iin kə əlbəg təghərəna, vəghaana.

22 Təhalakwa ciyavant nə Yesu ma gətlaha, kaa dzamnadzaməg kə mbərzahaan kə dəgiti tagga nə Yesu, kaa fadghər kə iitər tə əlbəga Daadamazhigəl vindavindana, ard əlbəgahi taggada Yesu.

Sərgasərg Yesu kə dəgiti ma ərvidya uudaha

23 Sarta kwandza ma Wurshalim nə Yesu mbakyarvad haarakəssa dzava hənnyaha, uudaha badyaka fardəghərətəfəg tə iin mbakyarvad garava dəgaha jappəri nəghara nə iitər kwa bəg nə-iina.

24 Hayatərət bi nə Yesu də iitər biya, adaba sərgasərg kə dəgitahi ma ərvidmahudə uudah bədəmma.

25 Maay wa tagardatag kə əlbəg təghər kə uuda dəshig kə iin biya, adaba sərəgasərəg kə dəgit ma ərivəd uuda.

3

Nikodimus ard Yesu

1 Ndza məng nə zhiila Farisiyin daagaan Nikodimus, pal ma tləvuukwa Yahudaha.

2 Kwanən kə uuda səvsa vak Yesu kavəddə, amaa, “Dadda tsagga dəgita, kəm sərgasərəg taakiya agha dadda tsagga dəgit kwa bəladi nə Daadamazhigəla, adaba maay wa bəgnabəg kə kwanahaan kə dəgit biya bamma daddakwa əmtəd nə Daadamazhigəl dəvakaiya.”

3 Kaa ngugarangug kə Yesu taakiya, “Bak ji-ira wan tagaktaga, maay wa dəgaadəg damma

tləkəssəra Daadamazhigəl biya, bamma gwiya yavayiga.”

⁴ Kaa ndavgarundavəg nə Nikodimus kə Yesu taakiya, “Da gwiya yaav ndar nə uud ma nalnəg kə malahi? Gwiya daadamma huda babbaan da yiva kə dəga bunii?”

⁵ Aiyam nə Yesu taa kə iina, “Bak jiira, ən tagak-tagga, maay wada dəggaadəg damma tləkəssəra Daadamazhəggəl biya, bamma gwiya yavayig tədvaḍ yuwa ard shədkwa Daadamazhigəla.

⁶ Uuda dəgshiga yaba uud nə-iin kalti, akwama yaayig nə shədkwa Daadamazhigəl kə uuda, kwah kə-uuda daba əmtaḍ də shədkwa.

⁷ Aa nali kə dəga jappər vakagh wanaa taggak nai taakiya, ‘Barari bamma gwiya yakurayig nə-uud biya.’

⁸ Fəḍa dagal da vavaki naag nə iina, agha cingaciing kə tlaavaana, bakəvakwaha agha tagdai kə vakavaki aa səgga də iin biya bi vavaki dagal nə-iin biya. Bandkwah dlaḍa agha tagdai kə duuli yav nə uud tədvaḍ shədkwa Daadamazhigəl biya.”

⁹ Kaa ndavgaru ndavəg nə Nikodimus kə Yesu taakiya, “Da dzəggaar ndar wan kə dəgitahi?”

¹⁰ Ngəl nguggarangug kə Yesu amaa, “Kəgh agha dadda tsagga dəgit maamaala ma Isra'ala, gwaastən nəghaakai kə dəgitahaan biya?

¹¹ Bak jiira ən tagaktagga, dəgiti kəm sərga nəmnd wa kəm tagkur nəmnda, ard də dəgiti nəghamnda nəmnda, bakəvakwaha lamwaləg kə haigant dəgiti tagamndkur nəmnda.

¹² Tagankurtag kə əlbəg təghər kə dəgaha duniya, fəmdəghərət biya, am da fədgħərət ndar kaci ak-

wama taggankurtag kə dəggit təghər kə dəgaha ghərazhəggəli?

¹³ Maay wa tapghani dagat dama ghərazhəggəl biya ba Zəra Uud pal wa sahi ma ghərazhəggəla.”

¹⁴ Band kwa dzəgghant nə Muus kə ghavala vərzhagan ma təghala, Zəra-uud ndakwi barari dzəgvanta.

¹⁵ Badəm dadđa kwa fədghərətfəg tə-iina, tləkənatləg kə shifəgga damma zərazəra.

¹⁶ “Waighantwaig Daadamazhigəl kə duni ba vaivaiya vəlda kə zəraan pal ba nə iina, badəm dadđa kwa fədghərətfəg tə iina da maay əmtsəg biya, da tləkənatləg kə shifəgga tangw damma zərazəra.

¹⁷ Bəladi bi nə Daadamazhəggəl kə zəraan damma duni kwakyarvad ghazəna kə duni biya, bəladi kwakyarvad tləkkəna nə duni kə katəg tədvd iina.

¹⁸ Badəm nə dadđa kwa fədghərətfəg tə Zəra Daadamazhigəla, maay da ghazav biya. Dlaḅa badəm nə dadđa kwa lawaləg kə fadghər tə iina, ghazaghazana, adaba fadghərət bi nə-iin tə ḁaaga Zəra Daadamazhigəl pal ba nə-iinən biya.

¹⁹ Kwakyarvad kwan wa təghara nə Daadamazhigəl kə shari kə uudaha. Paraka səghawisəg saama duniya, bakəvakwaha uudaha ar waiya gurtl dlakuləva paraka, adaba tləra kəlaadər war ḅag nə-iitəra.

²⁰ Badəm nə dadđa ḅa kəlaadəra naabi kə parakən biya, maay vaan sagau sa təvəgh kə parakiin biya, haik kə marazha saggal kə tlərahaana.

²¹ Dadđa kwa ḅa dəga jiira sagau savak kə parak, kiyava nəghəva-nəghəg bat ḅalaḅal taakiya dəgiti

ḡag nə-iina ḡag bad məlgaruməlga Daadamazhigəl.”

Əlbəgi tagada nə Yuhwan təghər kə Yesu

²² Təhala kwaha, kaa ba dagal kə Yesu ard mbərzahaan damma larda Yahudiya. Zəlmazəlg ar ba əmtəd vaakwah ḡagtər tsuufəg kə uudaha.

²³ Yuhwan dlaḡa ndza tsuufəg ma Ainun hərəz də Salim adaba məng nə yu ba dyak vaakwa. Uudaha ar sahasagawa sa vakaana kaa ḡagtərbag kə iin kə tsuufəga.

²⁴ Dzəghaardzəg nə wan lakuti ḡəlav nə Yuhwan ma guda bəfina.

²⁵ Kaa ciigətciig ka gajau ma taataka mbərzaha Yuhwan ard zhiila Yahudaha təghər kə bara vəgha lakwti kə ḡa kwatənəhəra.

²⁶ Kaa dagau kə mbərzahən da vak Yuhwan am nə iitər taa kə iina, “Dadda tsagga dəgita, uudanən ndzam əmtəd nə uuram kilga zaagha Yudana, kwa ba kəgh də ghəragh ndakwani vəlghədavələg kə shiid təghər kə-iin taakiya iin Kəristi, wai nə-iin ḡagar tsuufəg kə uudaha, aanji ba war daggau da vakaana.”

²⁷ Kaa ngwanggug nə Yuhwana taakiya, “Maay wa tləknatləg aanji ndau biya, bamma vəlgardi nə Daadamazhigəla.

²⁸ Ghərararu ndakwani am shidahara adaba taganatag taakiya, ‘Kai bi nə Kəristi biya, ḡəlakutḡələg nə uud lakuti saay nə iina.’

²⁹ Daddakwa kəsguu ghuula, iin nə zhiila ghuula. Tsaghwa zhiila ghuula paka ba taakiya maa cinnga kə kungya zhiila ghuula. Dlaig ba vaivai akwama cingngacing kə ghaiya zhiila ghuula. Mbakyarvad kwana reghət-reghəg nə dlaigara adaba sahisəg nə zhiila ghuula.”

³⁰ Mbakyarvad kwaha barari kə uudanən fəgara ba ndangəra, kai dlaḅ ən guləg də guləga.

Uudi sahi ma ghərazhigəla

³¹ “Uudi sahi ma ghərazhigəla juujig kə uudah badəmma. Uudi sal ma duniya ba dəga duniya, dlaḅa tag band uudi aasəgal ma duni kə əlbəga. Uudi sahi ma ghərazhigəla juujig kə uudah badəm.

³² Taa dəgitahi cinngaha nə iin ard dəgiti nəgha nə iina, bakəvakwaha maay wa haighanthaig də əlbəgaan biya.

³³ Badəm daddakwa haighanthaig kə əlbəgaana, haighanthaig taakiya dadda jiir nə Daadamazhigəla.

³⁴ Adaba kwa ḅaladi nə Daadamazhigəlna, əlbəga Daadamazhigəl wa tagga nə-iina, adaba vəlgharvələg nə Daadamazhigəl kə shədkwaan kwa maay nə ghalaan biya.

³⁵ Waigaan nə Daad kə Zəraana, vəlgharvələg kə dəgitah badəm damma dəvaana.

³⁶ Badəm dadda kwa fadghərəfəg tə Zəriina, də shifəga damma zərəzəra. Badəm daddakwa naay kə zəriin biya, tləkna bi kə shifəg biya. Da diigaan Daadamazhigəl kə ərvīdmahudaan tə iina.

4

Tagaatag nə Yesu kə ghai də uusa yaa Samariya

¹ Sərghaakasərəg nə Yesu taakiya cinngaracinnəg nə Farisiyah taakiya ḅagtər tsuufəg nə Yesu kə-uudaha, dlaḅa tləkkənətləg kə mbərzah juujig dəga Yuhwana.

² (Bakəvakwaha, Yesu kataghəraan bi wan ndza ḅagatər tsuufəg kə uudah biya, ndza mbərzahaana.)

³ Adabadkwaha, kaa dūgarsduug nə Yesu kə haaya Yahudi, kaa gwiya damma haaya Galili kə-iina.

⁴ Nalnəg kə barari kə Yesu ta haaya Samariya.

⁵ Kaa daas kə-iin damma kəsiin ma Samariya kwa dāhav də Saikar. Kwanən kə kəsa ba hərz də guhən vəlghar nə Yakub kə zəraan Isuvu ba wura.

⁶ Uuva Yakuba ndza vaakwaha, dlaba kudfalkudəg nə Yesu mbakyarvad də dagala, cəhura kə iin tə ghaiya uuviina. Kwanənna dzəghaar də vaci təghəra.

⁷ Kaa sagau kə uusiina, dəghwa Samariyah sa ga yuwa. Am nə Yesu taa kə uusiina, “Kwats yagh kə yuwa həbəga.”

⁸ Makwahiin kə sarta, mbərzaha Yesu daral bawur da səgwa dəgzəg ma huda kəsa.

⁹ Aiyam nə uusa Samariyahən taa kə Yesu, “Kəgha agha zhiil Yahuda, kai kwana ən uusa Samariyah agha ghalləg ndar kaci kə yuwa həbəbəg vakari?” Adaba Yahudah ard Samariyaha ar nahakəv biya.

¹⁰ Ngugharangug nə Yesu amaa, “Akwamaghaa sərgasəreg kə gyagyaana na Daadamazhəggəla, ard daddakwa ghala yuwa həbəg vakaghəna, maa ghaləghaghalləg kə iina, da vəlakkəvələg kə yu kwa da vəlakkə shifəga.”

¹¹ Aiyam nə uusən taa kə Yesu, “Dadda ndannga, tiidl ndakwi maay vakagh biya, uuvən ndakwi ba tladda, agha da tləkkəna mər kaci nəng kə yuwən kwa vəla shifəg ni?”

¹² Jighaarajig nəng kə daadamnd Yakuba, kwa duwakəməndars uuviina? Ba iin də ghəraana, ard

zarhaan, baz almanahaan hæbaruhæbæg kæ yu ma vakaiya?”

¹³ Am næ Yesu taa kæ iina, “Badëm dadda kwa hæbæguu kwanæn kæ yuwa, gwiya tsægaan næ andæla

¹⁴ Adaba badëm dadda kwa hæbæguu yuwi æn da vølgar naiya, maadlai gwiya tsægaan næ andæl ba dëm biya. Yuwæn æn da vølgar naina da ndzæga bamma vøghaan band njamar kwada za vukw dæ kælga, nal kæ shifæga tangw damma zærazær kæ-iina.”

¹⁵ Aiyam næ uusæn taa kæ iina, “Dadda ndannga, kwats kæ yuwiina, haik gwiya njikwanjiig andæl kæskaiya, dlaða haik gwiya saggau kæskai da gayu vaakwana.”

¹⁶ Aiyam næ Yesu taa kæ iina, “Dæg dahantðahæg kæ zhiilagh sa vaakwana.”

¹⁷ Kaa ngwangug kæ uusiin aiyama, “Maay næ zhiilar biya.”

Am næ Yesu taa kæ iina, “Bak jiira agha maay dæ zhiil biya,

¹⁸ dægiti agha tagda nænnnga ba jiira, adaba zalah dlæb wa kæsgu nænnnga, kwam æmtað næ uuram ndakwana zhiilagha biya.”

¹⁹ Aiyama taa kæ Yesu, “Dadda ndannga, man tlæg nai agha tlayannga.

²⁰ Daadijahamnd ðagararnæsðag kæ kwatnahær kæ Daadamazhigæl tæ kwanæn kæ aghwna. Kuram Yahudaha am taakiya bamma ðagvar ma Wurshalim kwatnahær kæ Daadamazhigæla awaram næ uurama.”

²¹ Kaa ngwarangug næ Yesu taakiya, “Uusæn, fædghærætfæg tæ dæginæn æn tagak naina, adaba da

sagau nə sart kwada maadlai ɓagvar nə kwatnahər kə Daada tə kwanən kə aghwən aanji ma Wurshalim biya.

²² Kuram uudaha Samariya am ɓagar kwatnahər kə dɛgiti am sɛrga bi nə-uuram biya, kəmnd Yahudaha, kəm ɓagar kə Daadamazhigəli kəm sɛrga nəmnd kə kwatnahəra, adaba katəg səghal tɛdvad Yahudaha.

²³ Məng sart da sagauwa, bandakwan ndakwani ɓagaabaga, lii ɓa kwatnahəra jiira arda ɓaggar kwatnahər kə Daad ma Shidəkw Daadamazhigəla ard jiira, adaba, hwulfaatər wa gatəg nə Daad kə ɓagarnəs kwatnahəra.

²⁴ Daadamazhigəl Shidəkw nə-iina, lii ɓagar kwatnahər dlaɓa barari ar ɓagar ma Shidəkwa ard jiira.”

²⁵ Am nə uusiin taa kə Yesuwa, “Ən sɛrgasəsərg taaki da saay nə Tləkatəg kwa dahav də Kəristi. Akwama da sahisəga da tagkəmndtag kə dɛgitah baɗemma.”

²⁶ Am nə Yesu taa kə uusəna, “Kaiyin ən taaghai də kəghna, ba kai nə iina.”

²⁷ Bad ghyəngaghyəngaan kə taa ghaiya, kaa səgaasəg kə mbərzahaan, kaa ɓa jappər kə-iitər adaba tlarara taaghai də uusa. Maay wa ndavgharu kə uusiin taakiya, “Auwagha naag nəng biya?” Bii kwa ndavgharu kə-iin taakiya, “Aujilbəg kəskəgh taaghai də uusən biya?”

²⁸ Təhala kwah kaa duugarsduug nə uusən kə təfuwa yuwan vaakwaha, kaa daas kə iin damma hudda kəssa da tagtər kə uudah taakiya,

²⁹ “Sawam na vazamvazəg kə uudi aa taguwa dɛgitahi ɓagana naiya baɗemma. Mbatak ɓagaɓag

iin nə Kəristina?”

³⁰ Kaa ba sahasagal kə uudah ma hudda kəss da vakavaki də Yesuwa.

³¹ Təghərdəga ba kwan nə uuda, kaa ghalla Yesu kə mbərzahaan taakiya, “Dadda tsagadəgita, zəg kaffa.”

³² Aiyam nə Yesu taa kə-iitəra, “Məng nə dəg zəg vakar kwam sərgai nə uuram kə dəgit təghər biya.”

³³ Kaa ndavəg kə mbərzahaan ma taatakaatər taakiya, “Məng nə daddakwa səgardəv dəga zəg nii?”

³⁴ Aiyam nə Yesu, “Kaffar iin taakiya ən bagna kə dəgiti naag daddakwa bəlakwadi kaiya, dlaḃa ən ghyəngna kə tləraana.

³⁵ Abi am tagaan taakiya, təmma kyil uufad lakuti kə saa də dəgwai? Wan tagkurtag ciya, vazamvazəg kə dəgwai təhaltəhəga, dlaḃa tləral tləg kə ghudəga.

³⁶ Dadda ghudəgaana tləkənatləg kə dəg shəgaana, dzahgaan dlaḃ kə dəgwai kiyava shifəga tangw damma zərazər, kiyava hwaḃag kə dadda riig əmtad də dadda ghudəggaana.

³⁷ Kwakyarvad kwaha, bak jiir nə əlbəg dəghurən kwa taga taakiya, ‘Shah dadda kwan riyaariiga, shah nə dadda ghudgaana.’

³⁸ Bəlankurət da ghuda dəgiti həbamuubi nə uuram kə dlaḃa riigaan biya. Uudahi tlərən wa həbaru dlaḃa, kuram wa za dlaiva dlaḃaatəra.”

³⁹ Badyak nə uudaha yaa Samariya ma kwahiin kə kəsa, fardəghərətəg tə Yesu mbakyarvad əlbəgən kwa tagga nə uusən taakiya, “Taghwatag kə dəgitahi ḃagana nai bəḃəmma.”

⁴⁰ Saral ba nə uudaha Samariyah da vak Yesu,

kaa ghalgaan kə iitər maa ndzan vakaatəra. Kaa ndzanganzəg kə həng buwa.

⁴¹ Uudah badyak fardghərətfəg tə Yesu mbak-yarvad əlbəghaana.

⁴² Təhala kwaha kaa tagartag kə uudaha Samari kə uusən taakiya, “Ndakwana famdəghərətfəga, aanji mbakyarvd dəgiti taghəda nəngən biya, kəmənd ndakwi cinngamndacinng bad hyəmiyamnda, dlaḅa kəm sərgasəreg ba pakat taakiya kwanən kə uuda, iin wada kata uudaha duniya.”

Mbəghanimbəg nə Yesu kə zəra dadḁa kwa ḁagar tlər kə tləkəsa

⁴³ Təhala hənng buwa, kaa ciya dagal damma haaya Galili kə Yesu.

⁴⁴ Adaba ndza tagadatag nə Yesu bad ghəraan taakiya, “Tlayangnga maay də ndang ma kəssaan biya.”

⁴⁵ Dagma ba nə iin damma haaya Galili, kaa ba dləghga-dləghəg kə lii ma Galili bad dəva buwa adaba ghəravaatər ndakwani daral da vakka hwaḁaga haara kəssa dzava hənnyah ma Wurshalima, nəghara nəghəg kə dəgitahi ḁagaa nə Yesu badəmma.

⁴⁶ Kaa gwiya daas kə Yesu damma Kana ma Galili, vakavaki gwichant nə iin kə yu damma yuwa inabi. Vakwahiina ndza mənng nə uudaniina kwa ḁagar tlər kə tləkəsa ma Kafarnahum yang bi nə zəraan biya.

⁴⁷ Cinngaha ba nə uudanən taakiya gwiya saghasəg nə Yesu saama Yahudiya damma Galili, kaa dagau kə iin da vak Yesu da ghalgaan taakiya

maa dagau maa mbəna kə zəraan kwa tə ghərdəgga əmtsəga.

⁴⁸ Am nə Yesu taa kə iina, “Akwama nəghamabi kə dəga sərəg ard tləraha jappər biya, am maay fadghər aanji hədikən biya.”

⁴⁹ Am nə daddakwa ɓagar tlər kə tləkəsən taa kə Yesu, “Asəg naji dagal lakuti əmtsəg kə zərɾaa.”

⁵⁰ Am nə Yesu taa kə iina, “Dəgaa, da mbəg nə zəriina.” Fədghərətfəg nə uudanən də dəginən taghar nə Yesuna, kaa ba daasan kə-iina.

⁵¹ Təghərdəga daas nə iin da hənnyaha, kaa fadza-ghər kə iin də kyaləma kwatnahaana, am nə iitər taa kə iina, “Mbaambəg nə zəriina.”

⁵² Kaa ndavgaan kə iin kə kalkala sarti fəgharzha nə iin kə ngulməga. Kaa tagartag kə iitər taaki, “Dahukwa kalkala karfi palla faciya wa dughars fədiina.”

⁵³ Kaa nəghəgaakanəghəg kə dadda zəriin taakiya ba kalkala kwahiin kə sart wa tagghar nə Yesu taakiya, “Da mbəg nə zəragha.” Ngəl fədghərətfəg nə ghwalvən ard yahaan badəmma tə Yesu.

⁵⁴ Kwana iin nə tləra jappəra buwa kwa ɓagaa nə Yesu təhala kwa dughars nə-iin kə Yahudi kə dagal damma Galili.

5

Mbəghənambəg nə Yesu kə uud ghurdiika daghu-vala diya kudəga

¹ Təhala kwaha, kaa dagat kə Yesu damma Wurshalima davaka hwaɗaga haarakəsə Yahudaha.

² Ma Wurshalima, təvəgh kə ghaiya guda tugh-waha, məng nə dəlva kwa ɗahav də Betasda

ma ghaiya Yahudaha, tsavarvaara dē tsakwamah dləba.

³ Ma tsakwamahaan mēng nə lii yang biya narətnəg kə hənnga mavakaiya ndə gulfaha, ard ghurdikaha ard lii əmtsaəmtsən nə vəgha. Ar paka uushvant nə yuwa,

⁴ adaba kə sart kə sart sahasagau nə zər bəlga Yaazhigəl da uusha yuwiina. Badəm nə dadda kwa dēhi zəngw damma yuwən təhala uushgaana, da mbəg aanji tuuk kwar kə kuzahi njəkənjiig baddəmma.

⁵ Mēng nə uuda nə iin ndza vaakwaha, viigaan kulhəkərd tar təhəs ba yang biya.

⁶ Nəgha ba nə Yesu hənngan vaakwahiina, nəghaakanəghəg taaki zəlamazəməg tuuk kə kwanən kə kuza, aiyama taa kə iina, “Agha naagaan kə mbəga?”

⁷ Am nə dadda kuzzən taa kə iina, “Dadda ndannga, ən maay dē daddakwa da mēlgwadmələg kə di damma dəlvən ma sartən uushivant nə yuwən biya. Ma sartən ən bəg nai kə kəlla ndzədar kə daay damma vakaiya, ba jəkwaara nə uuda.”

⁸ Aiyam nə Yesu taa kə iina, “Ciiga, kəssant kəssəg kə kējagh, dəg dagalagha.”

⁹ Bat vakaitəvakai, kaa mbəgambəg kə uudanən, kaa kəsgantkəsəg kə iin kə kəjaana kaa farzha kə dagala. Kwanən kə dəgita dzəghaar davalə faciya ngiiga Yahudaha.

¹⁰ Mbakyarvad kwaha am nə maalaha Yahudah taa kə daddakwa mbavnambəgna, “Hinana faciya ngiiga kalkalbi kəskəgh bə tlər biya, haiyakant bi nə adzahadzah kəsə kējagh biya.”

11 Kaa ngutərangug kə uudanən taakiya, “Dad-dakwa mbəkwi kai wa taggwa taaki kəsəg kə kəjagha dəgdagala.”

12 Kaa ndavgarundavəg kə-iitər taakiya, “Kwar kə-uud wa tagak taaki kəsəg kə kəjagh dəgdagalni?”

13 Uudanən mbavnanən sərgabi kə daddakwa mbəghani-mbəg biya, adaba məng nə uudah badəyaka vaakwahiina, zəgharaazəg nə Yesu ma taataka uudaha.

14 Təhala zəlam hədiikəna, kaa tləgaratləg nə Yesu ma vəgya Daada ma zhigəla, amaa taa kə-iina, “Agha, yagh mbəghambəga. Gwiyarzharabi kə 6a haip biya, adaba aa gwiya tləka bi nə dəgiti ghwad kwa juujig kwanən biya.”

15 Kaa dagal kə uudanən tagtər kə maalaha Yahudah taakiya, “Yesu wa mbaghanimbəga.”

Ndzəda Zəra Daadamazhigəla

16 Mbakyarvad 6ag daghuvala faciya ngiig nə Yesu kə kwanahaana, kaa fəgarzhafəg kə maalaha yaa Yahudah kə pəcca ghaiyaana.

17 Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, “Daadar ba kəlaa həng 6a tləra, ghərarav ndakwi ən 6ag band kwaha.”

18 Kwakyarvad kwanən wa fatəra kə maalaha yaa Yahudah kə zavukw də gata duula tsa Yesu. Am nə iitəra, “Aduug yagh kə adzahadzaha ngiigən kəlada nə iinən biyin ndakwani, də Daadamazhigəla də daddaana, adabad kwaha gərra ghəraan kalkal də Daadamazhigəla.”

19 Am nə Yesu taa kə iitəra, “Bak jiira wan tagkurtaga, maay nə dəgiti 6agna6ag nə zəriin də ndzəda ghəraan biya, bamma dəgiti nəghəga nə iin

kə daddaan ɓagaan kalti. Adaba badəm nə dɛgiti ɓag nə daadiin, iin wa ɓag nə zəriina.

²⁰ Adaba waigaan nə daadiin kə zərana, dlaɓa marghardamarg kə dɛgitahi ɓag nə iin badəmma. Dlaɓa, da margarmarg baz tlərahi juujiig kwana-haan kiyava ɓa jappər kəskurama.

²¹ Bandkwa ciig nə daad kə uudah ma gətlaha vɛltər kə shifɛga, band kwah dlaɓ nə zəriin vɛlgarvɛlɛg kə shifɛg kə daddakwa waig nə iina.

²² Daad də ghəraan maay tɛgar shari kə uud biya. Vɛlgarvɛlɛg kə ndzɛda ta shari badəmma damma dɛva zəraana.

²³ Kiyava fɛgaarafɛg kə uudah badəm kə zəriina, bandkwar fɛgaara nə iitər kə Daadiina. Badəm nə daddakwa fɛghaarabi kə Zəriin biya, fɛghaarabi kə Daadi ɓɛladi iin biya.

²⁴ “Bak jiira, wan tagkurtaga, badəm nə dad-dakwa cinnga əlbəgara, fɛdghərɛtfɛg dlaɓ də dad-dakwa ɓɛlakwadi kaiya, də shifɛga damma zərəzəra. Maay da tɛvar shari biya, dzəvaadzəvɛg kə əmtsɛg damma shifɛgga.

²⁵ Bak jiir wan tagkurtaga, mɛng sart da sagauwa, bandakwan ndakwi ɓagaɓaga, lii əmtsaharaəmtsahɛg arda cinngacinng kə ghaiya Zəra Daadamazhigəla, lii cinngaracinnga arda tləkənətlɛg kə shifɛga.

²⁶ Bandkwa gyigyiya shifɛg nə Daadna nədal dlaɓ kə gyigyiya shifɛg kə zəraana,

²⁷ Vɛlgarvɛlɛg dlaɓ kə ndzɛda ta shari adaba Zəra Uud nə iina.

²⁸ Bagambi kə ajappəra kwanən kə əlbɛg biya, adaba da sagau nə sarta, badəm nə lii ma gətlaha ar da cinngacinng kə ghaiyaana,

²⁹ ar da sagal ma gətlaha. Lii bagaraɓag kə dɛgitah marawa ar da ciiga ar tləkəna kə shifɛg damma zərəzərə. Lii bagara dɛgitahi ghwada, da ghudəvtərda nə shariya.

³⁰ Ən maay ɓa dɛgit tədvaɗ ghərar biya, ən taa shari kə uudah bandkwa tagghwa nə Daadamazhigəl taaki ɓaga. Mbakyarvad kwaha shariyara ba kalkala, adaba naaga ghərarbi wan ɓag nai biya, naaga daddakwa ɓəlakwadi kaiya.

³¹ “Akwama kai wan taa əlbəg təghər kə ghərara, əlbəgara da haivant biya.

³² Məng nə daddakwa taa dɛgit təghər kəskaiya, ən sərgasərəg dlaɓ taakiya dɛgiti tag nə iin ba jiira.

³³ Am ɓəlant kə uudah davak Yuhwana, iin dlaɓa tagakurtag kə jiira.

³⁴ Bakəvakwaha, ən maay nai fadghər də shiida uuda dəgshig biya. Ən tagkur mbakyarvad am tləkna kə katəga.

³⁵ Yuhwana ndza kaara jahuramb kwa mbiig ba parakaraka, haiyamanthaig nə uuram kə cinnga əmtakəra parakaan kə dɛga sart hədɪlkəna.

³⁶ Ən məng nai də shiid kwa juujig kə dɛgiti tagaa Yuhwan təghər kəskaiya. Tlərahi vəlghwa nə Daadar mana mbasnana, iin wan ɓag naiya. Iitər shiidar taakiya Daada wa ɓəlakwadi kaiya.

³⁷ Dlaɓa Daadi ɓəlakwadi kaiya ba iin də ghəraan shidara. Tapamnabi kə cinnga ghaiyaan biya, dlaɓa tapamnabi kə nəghəga ndzəgana hudvəgaan biya.

³⁸ Əlbəgaan dlaɓ ndzaabi ma ərvidmahudəharu biya, adaba famdghərətbi tɔ dadda kwa ɓəladi nə iin biya.

³⁹ Am hōgaan kē shiga əlbəgaha Daadamazhigəl vindavindana, mam tləg nə uuram am da tləkkənatləg kē shifəg damma zərazər ma iitəra. Kwan kē əlbəgaha iin shiid təghər kəskaiya.

⁴⁰ Bakəvakwaha lamwaləg kē sa vakar am tləkkəna kē shifəga.

⁴¹ “Maay nə lambar də galga uudah biya.

⁴² Ən sərkursərga, am maay nə uuram waiya Daadamazhigəl ma ərvidyaharu biya.

⁴³ Sanhi ma daaga Daadara dləghamkwi biya, akwama səgəv ma daaga ghəraan nə uudanna, am dləghgaan ba də ərvidmahud pala.

⁴⁴ Am da fədghərət ndarndar kaci tə kaiyi am haigara ba dləbəg mataatakaruwa. Am naay kē dləbgən kwa sagal vak Daadamazhigəl kwa pal ba nə iinən biya?

⁴⁵ Tlatlam bi taaki ən da kəla ghunnjaru vak Daad biya. Məng wada kəla ghunnjaruwa, iin nə Muusa, kwam tləg nə uuram da məlkuruməlga.

⁴⁶ Akwama famdghərətfəg tə Muusa, maa famdghərətfəg tə kaiya, adaba vindavindəg Muus təghər kəskaiya.

⁴⁷ Haiyamant bi tsau kē dəgiti vinda nə iin biya, am da haigant ndar kaci kē əlbəgari?”

6

Gəlatərətgaləg nə Yesu kə uudah alfu dləba

¹ Təhala kwanahaana, kaa dzəva yuwa haiya Galili kē Yesu, kwa dahav də Tibariya.

² Kaa gatəgaan kē uudah bədyaka, adaba ar nəghəganəghəg kē dəgaha jappəri bəgtər nə-iin kē lii yang biya.

³ Kaa dagat kə Yesu ard mbərzahaan damma aghwa ar cahwarana də mbərzahaana.

⁴ Hərzət ba nə sarta haarakəssa dzava hənyaha yaa Yahuda.

⁵ Dzəghant ba nə Yesu kə ghəra kaa nəghəganəghəg kə iin kə dzahava uudah sagau sa vakaana, kaa ndavgarundavəg kə iin kə Filigusa, “Kiyam da səgwdaa mər kə bruudi kwada tlətərara kə uudahaani?”

⁶ Ndava kiyava fəsha Filigus nə Yesu, adaba sərgasərəg kə dəgiti da ɓag nə iina.

⁷ Ngugharangug nə Filigus taakiya, “Aanji bruudiya kwaɓa həngah tləra bariyam dərək buwa, tləgəti bi tə iitər aanji ba hədikən hədikən biya.”

⁸ Aiyam pal ma mbərzahaan kwa dāhav də Andrawus, zəra babba Siman Bitrus taa kə Yesu,

⁹ “Məng nə zəriin vaakwan də dumm̃ba bruudi dləɓa kwa ɓagava də ahupiya bale ard kilf buwa. Da tlətəraara mər kaci kə uudah d̃yak əndkwani?”

¹⁰ Am nə Yesu taa kə mbərzahaana, “Tagamtərtag kə uudah taaki aa cahwararacahwarga.” Məng nə kazhakwa ba d̃yak vaakwahiina. Kaa cahwargacahwarəg kə uudaha, ghwalvahi ndzar vaakwaha ar məng damma alfu dləɓa.

¹¹ Kaa kəsəntkəsəg nə Yesu kə d̃uumbaha bruudiina, təhala tagar uus kə Daadamazhigəla, vəlātərvələg kə digiti da tlətəraaratləga. Bagaa band kwah dlaɓ də kilfa.

¹² Təhalakwa zaru nə uudah dlaɓa tlatərtləga, amaa taa kə mbərzahaana, “Dzahamantdzahəg kə ghwadgahaan kwa təmgatəmgani aada badzalbi bagya biya.”

¹³ Kaa dzahghantdzahæg kə mbərzah kə tənga ghwadgahaa bruudi dləbən kwa jatruu kə zəga kwa bagava də ahupiya bale, kaa righantrighæg kə iitər kə aləghw kəlawə tar buwa.

¹⁴ Nəghara ba nə-uudah kə dəga jappəra sərgən bagaa nə Yesu na, aiyam nə iitəra, “Ba pakat iin nə tlayangən kwa kiyam pakkæg nəmyam kə saayan sama duniya.”

¹⁵ Nəghaaka ba nə Yesu taaki ar na 6a dabariya nədal kə tləkəs bad ndzəda, kaa ghəlvalghəlæg kə iin ba daghuvaan damma aghwa.

Yesu da dagal təghəra yuwa

¹⁶ Bagaa ba nə hwaasa, kaa sii samma dəlva kə mbərzaha Yesu.

¹⁷ Ma kwahiina kə Sarta dəmdæg nə gurtla, Yesu dla6a səvbi sa vakaatər ndan biya. Kaa dægəmdæg kə mbərzah damma pəra yuwa kiyava dzəva dagal damma Kafarnahum.

¹⁸ Kaa fəgarzhafæg kə fəf bəlæg bad ndzəda, kaa ghubədæg kə yuwa.

¹⁹ Təhalakwa darant nə iitər kə dəga mil həkərda bi uufada, kaa nəghəganəghæg kə iitər kə Yesu dagal tə yuwa sagau sa təvəgh kə pəra yuwiina, Kaa gədzəgətgədzæg kə iitəra

²⁰ Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, “Gədzam biya, ba kaiya.”

²¹ Kaa haiganthaig kə iitər ar bəlarna kə damma pərayuwa caaricaari kaa tsugwatsugw kə pərayuwən vakavaki ar dagal nə iitəra.

Gatargatæg nə uudah kə Yesu

²² Cagaa ba nə kəsa kaa nəghəgaakanəghæg nə kyaləma uudahaanən ndzar fadəga təghaiya gardza

dəlva taakiya mbats ndza ba pal nə pərayu ndza vaakwaha, dlaḅa nəgharaakanəghəg taakiya dagha bi nə Yesu damma pərayu əmtad də mbərzahaan biya, daral ba daghuvaatər nə mbəzahaana.

²³ Ndza mæng nə pərayuwah kwa saragha ma Tibariya ar ghacan hərəz də vakavaki zar nə uudah kə bruudi təhala kwa taghar nə Yesu kə uus kə Daadamazhigəla.

²⁴ Nəgharaaka ba nə uudah taakiya Yesu ard mbərzahaan ar maay vaakwah biya, ka dəgəmdəg kə iitər damma pərayuwah kaa dagal kə iitər damma Kafarnahum da gata Yesu.

Yesu iin bruudi kwa vəla shifəga

²⁵ Tlararaa ba nə iitər tə ghyaba kwah kə ghaiya dəlva, am nə iitər taa kə iina, “Dadda tsaga dəgita, agha səgaa hər sa vaakwani?”

²⁶ Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, “Bak jiira wan tagkurtaga, am gatəkwa mbakyarvad dəga sərgi ajappəri nəghama nə uuram biya, am gatəkwa mbakyarvad zaamuzəg kə bruudi tlakurtləga.

²⁷ Həḅam bi kə dlad təghər kə gata kaf kwa badzəg biya, həḅamhəḅəg kə dlad təghər kə dəgazəg kwa zəlmazələg tangw damma zərəzəra. Kwan kə dəgazəg wada vəkur nə Zəra Uuda. Adaba Zəra Uud wa vəlghar nə Daad Daadamazhigəl kə ndzəda ḅa kwanahaana.”

²⁸ Kaa ndavgaru-ndavəg nə uudah kə Yesu taakiya, “Auwa kəmnda ḅag nəmd kiyava ḅa tlərahi naag nə Daadamazhigəli?”

²⁹ Kaa ngutərangug kə Yesu taakiya, “Wan nə tləri naag nə Daadamazhigəla, famdəghərətfəg tə daddakwa ḅəladi nə-iina.”

³⁰ Kaa ndavgaru-ndavæg nê uudahiin kê Yesu am nê-iitêra, “Kwarci kê garava dëgasërg waghâ da ßag nêng kiyava fadghêr kësêmnd tê kêghi? Au waghâ da ßag nêngi?”

³¹ Daadijahamiyam zaruuzæg kê manna ma têghala, band kwa vinndava ma kakkada Daadamazhigêl taakiya, ‘Vêlatêrvêløg kê dëgazæg siima ghêra zhigêl kiyava zëgga.’ ”

³² Têhala kwaha, kaa ngutêrangug kê Yesu amaa, “Bak jîir wan tagkurtaga, Muus bi wa vêlakurdi bruudi sii ma ghêrazhigêl biya, Daadar wa vêlakurdi bruudiya jîir sii ma ghêrazhigêla.

³³ Adaba bruudiya Daadamazhigêl iin bruudi kwa saay ma ghêrazhigêla vëlgar shifæg kê duniya.”

³⁴ Kaa am nê-iitêr taa kê-iina, “Dadda ndangnga, ndzaa ba vëlkêmnd-vêløg kê bruudiyin bakêlaa hëngnga.”

³⁵ Kaa ngutêraangug kê Yesu taakiya, “Kai nê bruudiya shifëga, dadda kwa sëgëv sa vakar maadlai wai da njêkên-njiig biya. Dadda kwa fadghêr tê kaiya maadlai nê andêl da njêkên-njiig biya.

³⁶ Bandkwa tagankur naiya, nêghamkwanêghëga, bakêvakwaha am lëwa kê fadghêr tê kaiya.

³⁷ Badëm lii vëlgwa nê daada, ar da sagau sa vakara, daddakwa sëgëv sa vakara dlaða, ên maay lagwan biya.

³⁸ Sanhi sa ßa dëgiti naag ghêrar bi nai mazhigêl biya, sanhi mbakyarva ßa dëgiti naag daddkwa ßêlakwadi kaiya.

³⁹ Naaga daddakwa ßêlakwadi kai iin takiya, aa zannai aanji pal mali vëlgghwa nê-iin biya, ên ci-itêrêt davalâ ghyëngnga duniya.

⁴⁰ Adaba kwan nə naaga Daadar taakiya, badəm nə daddakwa vazza dat Zərna, dlaḅa fadghər tə iina, da tləkkənatlög kə shifəga damma zərarəra, kai dlaḅa ən da ciigaan davalə ghyəngga duniya.”

⁴¹ Kaa zavaghəi kə Yahudah təghər kə Yesu adaba tagada taakiya, “Kai nə bruudiyin sahi ma ghərazhigəlna.”

⁴² Am nə-iitəra, “Abi Yesu, zəra Isuvu, bakwa kəm sərga nəmnd kə daddaana ard babbaanən dang? Tag ndar kaci taaki, ‘Sanhi ma ghərazhigəli?’”

⁴³ Am nə Yesu taa kə iintəra, “Duwamarsduug kə zavaghəi ma taatataruwa.

⁴⁴ Maay wa dzəgwantdzəgw sa vakar biya, bamma sədda nə Daad kwa ḅəlakwadi kaiya, ən da ciyant nai kə uudanən davalə ghyəngga duniya.

⁴⁵ Vinndava-vinndəg ma kakkada tlaiyangngah taakiya, ‘Badəmaatər da tsagtər ba nə Daadamazhigəla.’ Badəm daddakwa cingngharnu-cingng kə Daadiina dlaḅa tsagaan vakaana, da sagau sa vakara.

⁴⁶ Maay wa dəyit gi tə Daad biya bamma dad-dakwa sahi vak Daadamazhigəla, ba iin pal wa nəghgha Daadiina.

⁴⁷ Bak jiir wan tagkurtagga, badəm daddakwa fadghərət-fəga, məng də shifəga damma zərazəra.

⁴⁸ Kai nə bruudiya shifəga.

⁴⁹ Dadijaha dadijaharu zaruzəg kə mana ma təghal, bakəvakwaha ruwararuuga.

⁵⁰ Wan nə bruudi kwa sii ma zhigəla, badəm dad-da kwa zəguu bruudina, maay əmtsəg biya.

⁵¹ Kai nə bruudiya shifəg kwa sahi ma ghərazhigəla. Badəm dad-da kwa zəguu bruudina,

tløknatlæg kə shifəga damma zərazəra. Kwan kə bruudiya vəghara, kwan da vəlda nai kiyava tløkkəna shifəg kə uudaha duniya.”

⁵² Kaa fəgarzhafəg kə Yahudah kə ʕala agajau ma taatakaatər ba dladlada, taakiya, “Vəlkiyam ndar nə uudanən kə tluwa vəghaan kiyava zəggi?”

⁵³ Aiyam nə Yesu taa kə-iitera, “Bak jiijiira ən tagkurtaga bamma zamuzəg kə tluw Zəra Uuda, dlaʕa am həʕʕu kə avəzaana, am maay də shifəg ma kuram biya.

⁵⁴ Baʕəm nə daddakwa zəguu tluwa vəghara, həʕʕu dlaʕ kə avəzara, mæng də shifəgga damma zərazəra, ənda ciigaan davalə ghyəngnga duniya.

⁵⁵ Aʕaba tluwa vəghara iin nə dəgazəga jiiirjiira. Avəzar ndakwi iin nə dəga həʕʕəga jiiirjiira.

⁵⁶ Baʕəm nə daddakwa za tluwa vəghara, dlaʕa həʕʕəgaan kə avəzara, ndzəga ma kaiya, kai dlaʕ ma vəghaana.

⁵⁷ Bandkwan ndzəgan nai mbakyarvad Daada dadda shifəg kwa ʕəlakwadi kaiya, bandkwah dlaʕ nə daddakwa zəg tə kaiya, da ndzəga mbakyarvad kaiya.

⁵⁸ Kai nə bruudiyin sahi ma ghərazhigəlna. Daadijaha daadijaharu zaruzəg kə mana, bakəvakwaha ruwararuuga, baʕəm nə daddakwa zəguu kwanən kə bruudiya da ndzəga bad shifəga damma zərazəra.”

⁵⁹ Tagada ma Kafarnahum nə Yesu kwan kə əlbəg ma sarta kwandza tsaga dəgit ma guda dzəgwazhigəl Yahudaha.

Əlbəgaha Yesu sa də shifəga damma zərazəra

⁶⁰ Cinngara ba nə-iiṭər ndəkwana, kaa ba taggaan kə kyaləma mbərzahaan taakiya, “Kwanən kə əlbəga mblemlen kə nəghəgaakanəhəga, warwa haigan-thaigi?”

⁶¹ Nəghəghaaka ba nə Yesu taakiya zavaghai nə mbərzahaan tēghər kə əlbəgna, kaa amaa taa kə-iiṭəra, “Badzakurda-badzəg kə ərvidy nə wanən kə əlbəga?”

⁶² Da ndzəga ndar kaci nə ərivədmahudaru akwama nəghamanəghəg kə Zəra uuda dagat da vakavaki sahi nə-iini?

⁶³ Shidəkw iin wa vələ shifəga. Maay nə vəgh də ndzədə 6a aanji ndau biya. Əlbəgahaan tagankur naina səghal vak Shidəkwa dla6a vələ shifəga.

⁶⁴ Məng nə kyalmaruwi fardghərət biya.” Bamma facta sərgasərg nə Yesu kə lii fardghərət bi tə-iin biya, sərghasəreg dla6 kə daddakwa da vəlgaana.

⁶⁵ Kaa gwiya tagaan kə Yesu taakiya, “Iin wa tagankur naiya, ‘Maay wa dzəgwantdzəgw sa vakar biya, bamma vəlgharvələg nə Daad kə ndzədə.’ ”

⁶⁶ Təhala əlbəgahaan taga Yesu na, kaa gwiya dat hal kə mbərzahaan ba dʏak ar dʏwars dla6a ar ləwa kə gwaiyav əmtad də-iina.

⁶⁷ Kaa ndavtərundavəg nə Yesu kə kəlawə tar buna taakiya, “Baz kuram ndakwani amnaa d-galaruwa?”

⁶⁸ Kaa ngwangug nə Siman Bitrus taakiya, “Yaazhigəla, kəmnda vak wari? Kəgh wagha taa əlbəga vələ shifəga tangw damma zərəzəra.

⁶⁹ Famdghərətʔəg nəmnd dla6a kəm sərgasəreg taakiya, kəgh Caccuwanacaccuwanən kwa sahi vak Daadamazhigəla.”

⁷⁰ Kaa ngngwagug nə Yesu amaa, “Dzərankuraakadzərga badəmaru kəlawə tar buna, bakəwakwaha pal ma kuram shatanaha uuda.”

⁷¹ Tag təghər kə Yahuda, zəra Siman Iskariyoti, adaba iin wada vəla Yesu, bakəwakwaha pal nə-iin ma lii kəlawə tar buna.

7

Fardghərət bi nə zaraabaha Yesu tə iin biya

¹ Təhalakwaha kaa gwaivagwaig kə Yesu ma haaya Galili, naha bi kə damma haaya Yahud biya, adaba ar gata duula tsəgaan nə maalaha Yahudah vaakwaha.

² Hərzət ba nə sarta haarakəssa taha babramaha yaa Yahuda,

³ kaa tagartag kə zaraabahaan kə Yesu taakiya, “Marawuraana magha dagal damma Yahudiya, kiyava nəghəganəghəg kə mbərzahaghi vaakwah kə dəgaha jappəri agha ɓag nənga.

⁴ Abi lii naa sərvtər ar maay shəɓa dəgiti ar ɓag nə-iitər biya. Nalnəg tsau taaki agha ɓagaan kə kwanahaan kə dəgitaha, agha margaan kə ghəragh kiyava səraksərg kə duniya.”

⁵ Adaba aanji zarha babbaan kə Yesu ndakwi fardghərīt bi tə iin biya.

⁶ Am Yesu taa kə iitəra, “Bagaa bi sartar ndan biya, vakaruwa aanji kwar kə sarta, ba kalkala.

⁷ Da duukurəs bi nə duni kəskuram biya, kai wa duukus nə iina. Adaba ən tagar tləraha kəladəri ɓag nə iina.

⁸ Damdəg nə uuram dagal da vaka haarakəssiina, ən maay nai dagal biya, adaba ɓagaa bi nə sartar ndan biya.”

⁹ Təhalakwa tagatərda nə Yesu kwanən kə əlbəga, kaa ndzəgəndzəg kə iin ndan ma Galili.

Dal nə Yesu da vaka haarakəssa

¹⁰ Daral ba nə zarha babba Yesu da vaka hwadaga haara kəsna, kaa ba dagal kə Yesu təhalaatər kwal sərgasərgaatəra, kwal nəghəga kə uudaha.

¹¹ Kaa gatəgaan kə maalaha Yahudah vaka haara kəssəna, ar ndava taaki, “Mər nə uuda nə iini?”

¹² Kaa ba dʉng kə uudah mataatakaatər vaka dzahavən təghər kə Yesu. Kyaləm ar taakiya, “Uuda jiijiir nə iina.” Kyaləm dla6 ar taakiya, “Maaya, abi vala ba uudaha.”

¹³ Maay wa shughana gyi kə taaghəi təghər kə Yesu tə 6ala6al biya, adaba ar gədza maalaha Yahu-daha.

Yesu tsagtər dəgit kə uudah vaka haara kəssa

¹⁴ Davəm ba damma ghadghada haara kəsna, Kaa daas kə Yesu damma vəgya Daadamazhigəl kaa farzha kə tsagtər dəgit kə uudaha.

¹⁵ Kaa 6a jappər kə Yahudahi ndzar vaakwah ar ndava taakiya, “Tsaguu ndar nə uudanən kə dəgit əndkwan bakwal dəgal damma makaranti?”

¹⁶ Kaa ngwangug kə Yesu amaa, “Dəginahaan ən tsag naina, dəgar biya dəga daddakwa 6əlakwaadi kaiya.

¹⁷ Badəm daddakwa kəsghaakəkəsəg kə 6a dəgiti naag Daadamazhigəla, da nəghəgaakanəghəg taakiya tsagaanara səghawi vak Daadamazhigəla, vakar biya.

¹⁸ Daddakwa tsaga dəga ghəraana, tsag mbak-yarvad faara kə ghəraana. Daddakwa naa fəgaara

kə daddakwa ɓɛladi iina, taa ba jiira, maay nɛ fiid ma ghaiyan biya.

¹⁹ Abi Muus wa vɛlakur adzahadzah? Bakɛvɛkwaha maay ma kuram wa tsuufɛghant adzahadzahiin biya. Aujilbɛg ci kɛskuram am naa tsakayi?”

²⁰ Kaa ngwangug kɛ uudah taakiya, “Mɛng nɛ shatanah ma vɛghagha. Yaar dlaɓ wanaa tsakɛghi?”

²¹ Kaa ngutɛrangug kɛ Yesu taakiya, “Ba dɛga jappɛr pal wa ɓagana nai davalala ngiiga, badɛmmaru ɓagamaɓag kɛ ajappa.

²² Vɛlakurvɛlɛg nɛ Muus kɛ adzahadzaha ɓa guvaca, bakɛvɛkwaha iin bi wa fɛgharzhafɛg biya, fararza daadijaha daadijaharuwa. Am ɓagaan kɛ aguvac aanji daghuvala ngiiga.

²³ Akwama ɓagvaraɓag nɛ aguvac kɛ zɛr daghuvala faciya ngiigga kiyava tsuufa tsagaana Muusa, aujilbɛg ci kɛskuram am nguda ɛrivɛd dɛ kai mbakyarvad uudi mbanna nai daghuvala ngiigi?

²⁴ Bagam bi kɛ shari nɛgha gyi biya, ɓagamɓag kɛ shariy tɛdvad jiiirjiira.”

Yesu iin nɛ Kɛristi

²⁵ Makwahiin kɛ sarta, kaa ndavɛg kɛ kyalɛma uudahi kwar ndzɛga ma Wurshalima taakiya, “Abi, kwan kɛ-uud war naa tsɛg nɛ-iitɛr?

²⁶ Iin dɛng wan taaghai bat ɓalaɓalɛn? Tagarar bi aanji ndau biya. Nii mbatak hayaranthaig maalah taakiya iin Kɛristiyin hii?

²⁷ Ghwalvɛn kiyam sɛrgasɛrɛg kɛ vakavaki sɛghsal dɛ iina, akwama da sɛghawisɛg nɛ Kɛristi

jiirjiira, maay wada sɛrgasɛrg kɛ vakavaki sɛghal dɛ-iin biya.”

²⁸ Ba ndzɛgaan ba tsagtɛr dɛgit nɛ Yesu kɛ uudah ma vɛgya Daadamazhigɛla, kaa dzɛgantdzɛg kɛ iin kɛ kunngy amaa, “Aana am sɛrkwasɛrga, am sɛrgasɛrɛg dlaɓ kɛ vakavaki sanal naiya. Sanhi dɛ ndzɛda ghɛrar biya, adaba Daadamazhigɛli bɛlakwadi kaiya dadda jiir nɛ iina, kuram am sɛrgabi nɛ uuram kɛ-iin biya.

²⁹ Ən sɛrgasɛrɛg nai kɛ-iina adaba sanhi vakkaana, iin dlaɓa wa bɛlakwadi bɛlɛga.”

³⁰ Tagada ba nɛ Yesu kɛ kwanɛn kɛ əlbɛga, kaa gata viigaan kɛ uudaha. Maay wa fɛt dɛv tɛ vakai biya adaba ɓagaa bi sartaan biya.

³¹ Bakɛvakwaha uudah ba badyaka ma dlam-makɛlaw fardghɛrɛtfɛg tɛ Yesu, ar taakiya, “Aitsaa, ma sartɛn da saay nɛ Kɛristiyin tsaa, da ɓagaan ni kɛ dɛga jappɛrah kwa juujig kwa ɓagaa nɛ gh-walvɛna?”

³² Cinngaraba nɛ Farisiyah kɛ uudah taa ghaiy tɛghɛr kɛ Yesu ma haay ma haaya, Kaa bɛlgant bɛlɛg kɛ maalaha Zhilla kɛsuufah ard Farisiyah kɛ lii uufa vɛgya Daadamazhigɛl da viigaana.

³³ Aiyam nɛ Yesu taa kɛ iitɛra, “Tɛmma ba hɛdɛikɛn sarta ndzɛganar vakaru, tɛhala kwaha ɛn da gwiya daas da vak dadda kwa bɛlakwadi bɛlga.

³⁴ Am da gatkwagatɛgga am da tlɛkwi biya. Vakavaki dɛ kai am da sɛgɛv biya.”

³⁵ Aiyam nɛ Yahudah ma taatakaatɛra, “Naa da dagal da vaakwar nɛ uudanɛn kwada tlɛvaraa bi ni? Mbatak da dagal da vak Yahudahɛn kwazaral ar ndzɛgan dɛ Helenahɛn kiyava tsagtɛr kɛ Helenah vaakwah hi?

³⁶ Auwa tlatløg nə-iin də taakiya, ‘Am da gatkwagatæg, am da tlækwi bi ni’? Au dla6 wa tlatløg nə-iin taakiya, ‘Vakavaki də kai am da sægəv bi nii’?”

Taatæg nə Yesu kə langyiya yu kwa vəla shifəga

³⁷ Daghuvala ghyəngnga haara kəssa, iin faci kwa juujig badəmma, kaa ghacigaghacig kə Yesu dzəgant kə ghaiyaan amaa, “Badəm daddakwa njikən nə andəla aa sasəg sa vakar da həbuwa.

³⁸ Badəm daddakwa fadghər tə kaiya, bandkwa taga nə əlbəga Daadamazhigəl vinda-vinnana taakiya, njamara yuwa kwa vəla shifəga da kəla sagal ma ərvidyana.”

³⁹ Tag təghər kə Shidəkwa Daadamazhigəl nə Yesu, kwada dləghəg lii fadghər tə iina, adaba ma kwanən kə sarta vəlavda bi nə Shidəkw Daadamazhigəl ndan biya, adaba favvaara bi nə Yesu ndan biya.

⁴⁰ Cinngara ba nə kyaləma uudah kə əlbəgən tagaa nə Yesu na, kaa am nə-iitəra, “Ba pakat kwanən kə uuda Tlayanga.”

⁴¹ Am nə kyalma, “Iin nə Kəristi.” Gwastəna kyaləm ar ndava taakiya, “Baga ndar nə Kəristi sagal ma Galili?”

⁴² Abi tagatag nə əlbəga Daadamazhigəl vindavindan taakiya Kəristi da sagal ma kudiga Dauda? Dla6a ma Bitalahami kəssən kwa ndzaa nə Daudən biya?”

⁴³ Adabad kwaha, kaa tagwvəmtagw nə araja uudah təghər kə Yesu.

⁴⁴ Kyaləm nahar viyarviiga, bakəvakwaha, maay wa fət dəv tə-iin biya.

Fardəghərətbi nə maalaha yaa Yahuda tə Yesu biya

⁴⁵ Gwiyara ba nə lii uufa vəgya Daadamazhigələn daada vak maalaha zhiila kəssauufah ard maalaha Farisiyaha, kaa ndavtəruundavəg nə maalahaan taakiya, “Aujilbəg samdaabi?”

⁴⁶ Am nə-lii uufəgəna, “Maay nə uudi tapghana taaghəi ndə ghwalvən biya.”

⁴⁷ Am nə Farisah taa kə-lii uufəgəna, “Caa, baz kuram ndakwani valakurda valəga?

⁴⁸ Nii məng ha nə uud maamal ma uudah bi ma Farisiyah kwa fadəghərət tə-iin hii?

⁴⁹ Maaya, bamma uudahaan kwar sərgai kə dəgit təghər kə tsaga Muus biya. Tlafatəratlafəg nə Daadamazhigəla.”

⁵⁰ Nikodimus kwandza dal da vak Yesu wura, dlaḡa palma dakwalaatəra, kaa ndavəg kə-iin taakiya.

⁵¹ “Tagadai kwan nə adzahadzaha miyam taakiya, kimya maay təgar shari kə uud, bamma cingngavacing nə dəgit ḡaga nə iin ma ghaiyaan biya?”

⁵² Kaa ngugarangug kə-iitər taakiya, “Kəgh ndakwi agha uuda Galiliya? Hahəg dan kə shigaan ma kakkada Daadamazhigəl vinnda-vinndana, aghada nəghəgaaka-nəghəg taakiya maay nə tlayangngi səghal ma Galili biya.”

⁵³ Kaa daas kə uudah da vəgyahaatəra.

8

Uus kwa viyavət ḡa gwaragwara

¹ Kaa dagal dat gavala uufaha zaitun.

² Dlakadur bawura kaa daas kə Yesu damma vəgya Daadamazhigəla. Kaa dzahvətdzahəg kə uudah vakaana, cəhuran kaa tsagtərtsagga.

³ Kaa sədəvsəg kə lii tsaga adzahadzaha muus ard Farisah kə uusiin kwa viyavət ɓaa gwaragwara, ar ghacinan mataatakətəra.

⁴ Kaa tagartag kə iitər kə Yesu taakiya, “Dadda tsaga dəgit, uusən aa vivət ɓa gwaragwara.

⁵ Tagakəmdatag nə adzahadzaha Muus taakiya aa dawalav-dawaləg nə hulfa kwan kə uudah da akura bamma əmtsara-əmtsəgga. Auci aməng?”

⁶ Bagar kwakyarvad ar ngarant kə dləgəd nə-iitər kə ndavəgna, dlaɓa maraa tləkəna kə haipani ar da diig nə-iitər kə ghunnjana.

Kaa ngəghərangəg kə Yesu farzha kə vindəg tə haay də zəra dəva.

⁷ Mbəraras ba nə iitər kə Yesu də ndavəgaha, kaa cigətciig kə iin ghacan amaa taa kə iitəra, “Badəm nə daddakwa maay də haip ma kuram biya aa farzhafəg kə duuləgaan da akura.”

⁸ Kaa gwiya ngəghrangəg kə Yesu, ngal vindəg tə haaya.

⁹ Cinngara ba nə iitər əndkwaha, kaa fəgarzhafəg kə iitər ciyadagal vaakwahiin ba da palapala, ciggət tə maalatər dat lii ngyikwah ngyikwaha, təmma ba nə Yesu ard uusən ghaciga təvuukwana.

¹⁰ Kaa cigətciig kə Yesu ghacan, ndavaru kə uusən amaa, “Uusən ar mər nə iitəri? Maay wa ghaza kəgh biya?”

¹¹ Kaa ngwangug kə uusən taakiya, “Daada ndangnga, maay aanji ndəwar biya.” Kai ndakwani ghazanka biya, “Dəga gwiyarzhara bi kə ɓa

haip biya.”

Yesu nə paraka duniya

¹² Təhala kwaha kaa gwiya tagtərtəg nə Yesu kə əlbəg kə uudaha amaa, “Kai nə paraka duniya. Badəm daddakwa gata kaiya tapnai kə dagal ma gurtl biya, da tləkənatləg kə paraka shifəga.”

¹³ Am nə Farisiyah taa kə Yesu, “Agha ɓagar shiid kə ghəragha, shidaghən maay wa haiganthaig biya.”

¹⁴ Ngwatərangug nə Yesu taakiya, “Aanji ən ɓaga kə shiid təghər kə ghərara, shidar ba jiira, ən sərgasəreg kə vakavaki sanal naaya ard vakavaki ənda gwiya daas naiya, adaba am sərgai nə uuram kə vakavaki sanal nai ard vakavaki ənda gwiya daas nai biya.

¹⁵ Am taa shariya nəgha gyiia nə uurama. Ən maay nai təgar shari aanji kə war biya.

¹⁶ Aanji mana da təgaan kə shariya, shariyara ba jiijiira, adaba kai pal biya, kəm əmtad də Daadar kwa ɓəlakwadi kaiya.

¹⁷ Ma dzahadzaharuwa vindavavindəg taakiya akwama tagaratag shidah bu kə dəgit palla, barari dləghav nə shidaatəra.

¹⁸ Kaiya ən shiida ghərara, dəga buwa iin nə Daadari ɓəlakwadi ɓəlga.”

¹⁹ Kaa ndavgarundavəg kə itər taakiya, “Vaak-war nə Daadaghini?” Kaa ngutərngug kə Yesu taakiya, “Am sərkwə bi kəskai biya, Daadar ndakwi am sərğa biya. Akwamammaa sərkwəsərğa, mam-maa sərgasərg kə Daadara.”

²⁰ Tagada ma sarta kwandza tsag nə iin kə dəgit təvəgh kə vakavaki dīyav nə kwaɓa baiko ma vəgya

Daadamazhigēla. Bakəvakwaha maay wa viyitviig biya, adaba ɓagaa bi nē sartaan ndan biya.

Balaraɓaləg nə uudah kə agajau təghər kə Yesu

²¹ Kaa gwiya tagtərtag Yesu kə uudahaan dza-harvətən taakiya, “Ən da dagalara, am da gatkwa-gatəga, am da əmtsəg ma haipaharuwa. Vakavaki ən da dagal naiya, am da dəgal biya.

²² Mbakyarvad kwan wa tagar nə maalaha Yahudah taakiya, “Da tsa ghəran ni kwa taga nə iin taakiya, ‘Vakavaki ən da dagal naiya, am da dəgal bina?’”

²³ Ka zavukw kə Yesu taakiya, “Kurama am dəga duni nə uurama, kai sanhi maghərazhigēla. Kuram am dəga duunina, kaiya ən dəga duuniyin biya.

²⁴ Iinwa tagankur nai taaki am da əmtsəg ma haipaharuna. Adaba akwama famdəghərət bi taakiya, kai wa tagankur nai taaki kaiyin nə iin biya, bak jiirjiir am da əmtsəg ma haipaharuwa.”

²⁵ Kaa ndavgarundavəg kə-iitər kə Yesu taakiya, “Agha war nəngngi?” Kaa ngutərangug kə Yesu taakiya, “Ba kai wandza tagankur nai bawur taakiya, bakaiya.

²⁶ Məng nə dəgitah badyak kwan tagdatag nai təghər kəskurama, dlaɓa ən təkura kə shari təghəra. Daddakwa ɓəlakwadi kaiya, əlbəgaana tlaltləg fəvdəghərətə. Dəgiti cingananaɪ vakaana, iin wan tagtər nai kə uudaha duniya.”

²⁷ Nəgharaakai nə uudah taakiya tag təghər kə Daddaan kə əlbəg biya.

²⁸ Iin wa nə iin tagatər nə Yesu taakiya, “Sartən am da kapgant nə uuram kə Zəra Uuda, am da nəghəgaaka sartaan taakiya kai nə-iina, dlaɓa maay

nə dægiti ən ɓag nai kataghərar biya, ən taa ba dægiti tsagghwad nə Daadar kaltiya.

²⁹ Daddakwa ɓelakwadi kaiya əmtad də kaiya, ɗuwakus bi nə-iin daghuvar biya. Ən ɓa ba dægiti naag nə-iin ba kəla hənnga.”

³⁰ Ma sarta taa kwanahaan kə Yesu uudah ba ɗyak fardghərətfəg tə iina.

Kwaraghəra jiira

³¹ Am nə Yesu taa kə Yahudahən fardəghərt tə-iinna, “Mam ba zəgaan kə vukw də həkya dægiti ən tsagkur naiya, am mbərzahara ba jiijiira.

³² Am da sərgasərg kə jiira, kwanən kə jiira iin wada vəkur kwarga ghəraruwa.”

³³ Kaa ngwangug kə iitər taakiya, “Kəm zhigha Ibrahim nəmnda, tapamndnai kə nəg kə εva aanji war biya. Aujilbəg ci kəskəgh taaki kəmnda tləkənətləg kə kwarga ghəramndi?”

³⁴ Kaa ngutərangug kə Yesu amaa, “Bak jiira wan tagkurtaga, badəm daddakwa fadəmfəg kə ghəraan ma ɓa haipa εva haip nə-iina.

³⁵ Maay nə εvə ndzəga hənnyah tangw damma zərəzər biya, zəran kə dadda hənyaha, əndzəgan ba hənyah tangw damma zərəzəra.

³⁶ Kwakyarvad kwaha, akwama tlamkənətləg kə kwargaghəraru vak Zəriina, am da tləkənətkəg kə kwaraghəra jiijiira.

³⁷ Ən sərgasərg taaki samal am kudiga Ibrahima, bakəvakwaha am naa tsakai nə-uurama, adaba dləghamabi kə əlbəgar ma ərvidmahudaharu biya.

³⁸ Ən tagkur dægiti nəghana nai vak Daadara, kuram am ɓa dægiti cingngama nə-uuram vak daadaruwa.”

Shatanah nɛ Daadaruwa

³⁹ Kaa ngwarangug kɛ iitɛr taakiya, “Daadamnd nɛ Ibrahim.” Aiyam nɛ Yesu taa kɛ iitɛr, “Akwa mammaa zarha Ibrahim, maa ɓagamaɓag kɛ dɛgitahi ɓagaa nɛ Ibrahim.

⁴⁰ Kaiya ɛn taa ba jiira dɛgiti cinngananai vak Daadamazhigɛla, kuram ghulamvaghulɛg kɛ naa tsa kaiya. Abi ɓagaabi nɛ Ibrahim kɛ hulfa kwana-haan kɛ dɛgitahaan biya.

⁴¹ Adaba am ɓa ba dɛgiti ɓag nɛ Daadaruwa.” Aiyam nɛ Yahudaha, “Kɛm masagwah bi nɛmnd biya. Daadamazhigɛl nɛ Daadamnda, ba iin dlaɓ pal nɛ Daadi kɛm dɛ vakai nɛmnda.”

⁴² Am nɛ Yesu taa kɛ-iitɛra, “Akwamaa Daadaru nɛ Daadamazhigɛla, mammaa waikwawaiga, adaba sanhi vak Daadamazhigɛl naiya. Kai wan kwan vaakwana, Daadamazhigɛl wa ɓɛlakwadiɓɛlga, sanhi dɛ ndzɛda ghɛrar biya.

⁴³ Aujilbɛg ci nɛghamaaka bi kɛ ɛlbɛgari? Adaba am dzɛgwantbi kɛ cinnga ɛlbɛgar biya.

⁴⁴ Am dɛga daadaru shatanaha, am naa ba ɓa dɛgiti naag daadaruwa. Dadda tsa shifɛg nɛ-iin bamma fakta, maay dlaɓ lammban dɛ jiir biya, adaba maay nɛ jiir ma ghaiyaan biya. Ba cukw sarti tag nɛ-iin kɛ fiida mara hɛnkalaana, adaba iin dadda taa fiid nɛ-iina, daada fiidah dlaɓa.

⁴⁵ Kwakyarvad ɛn taa jiira, famdɛghɛrɛt bi tɛ kai biya.

⁴⁶ Kwar ma kuram wa margwadamarɛg kɛ haipi tapannanai kɛ ɓaagaani? Akwama jiir wan tag naiya, aujilbɛg kaci famdɛghɛrɛt bi tɛ kai biyi?

⁴⁷ Badɛm nɛ daddakwa dɛga Daadamazhigɛla, cinngaan kɛ dɛgit tag nɛ Daadamazhigɛla.

Kuram haiyamant bi nə-uuram də dægiti tag nə Daadamazhigəl biya adaba am dëga Daadamazhigəl biya.”

Juujig nə Yesu kə Ibrahim

⁴⁸ Kaa ngugarangug nə Yahudah taakiya, “Mbats bak jiir wa tagamnd nəmnd taakiya agha zhiil Samari dlaḅa shidəkw ghwad ma vëghagh biya?”

⁴⁹ Aiyam nə Yesu, “Ən maay nai də shidəkw ghwad biya. Daadar wan fëgaara naiya, kuram lamwaləg kə fəkwaraafëga.

⁵⁰ Kaibi wa gatgar ndangngər kə ghərar biya, məng wa gatgwagatëga, iin dlaḅ nə dadda ta shariya.

⁵¹ Jiir wan tagkur naiya, daddakwa fëghaaraafëg kə əlbəgara maay əmtsəg badəm biya.”

⁵² Kaa am nə maalaha yaa Yahuda taa kə-iina, “Kəm sərgasərëg ndakwanci taakiya bak jiir agha də shidəkw ghwada. Abi əmtsəmtsəg nə Ibrahim, bandkwah dlaḅ nə tlayangngah əmtsahara-əmtsahëga. Bakəvakwaha kəgh agha taaki, ‘Badəm nə daddakwa fëghaaraafëg kə əlbəgagh da maay əmtsəg badəm biya.’

⁵³ Magha tlëg nəng jighaarajig nəng kə daadamnd Ibrahima? Ghəravaan ndakwani əmtsəməga, tlayangngah ndakwi əmtsaharaəmtsəhëga. Magha tlëg nəng agha war nəngi?”

⁵⁴ Ngwatərangug nə Yesu taakiya, “Akwama fa-naraafëg kə ghərara, kwanən kə ndangngəra maay

tuuk əlbəg biya. Daadari kwa kəsamant nə-uuram taakiya iin nə Daadamazhigəlaruwa iin wa fəkwaraafəga.

⁵⁵ Am sərgai nə uuram kə-iin biya, kaiya ən səgasəreg kə-iina. Maa tagankur nai taaki ən sərga biya, maa nanalnəg kə dadda fiid band kurama. Ən sərgasərg nai kə-iina, ən cingngarnucing dlaḅ kə dəgit tag nə-iina.

⁵⁶ Daadaru Ibrahim dzamadzaməg maa nəghan kə zamanara, nəghanəghəga dlaḅa dlaiyadlaiga.”

⁵⁷ Am nə Yahudah taa kə Yesuwa, “Kəgh kwana gwastən ḡaghabi kə viig kuldləb ndan biya, agha gwiya taaki nəghanəghəg kə Ibrahima?”

⁵⁸ Aiyam nə Yesu taa kə iitəra, “Bak jiir wan tagkur naiya, yavva bi nə Ibrahim ndakwani ən ba məng naiya,”

⁵⁹ Tagada ba nə Yesu kə kwanən kə əlbəga kaa cagantcag kə-iitər ka akur kiyava tsəgaana. Shiḅvəgha nə Yesu, kaa ba dagal kə-iin ma vəgya Daadamazhigəla.

9

Mbaghanambəg Yesu kə uudi yavva gulfa

¹ Təghərdəga dagal Yesu, kaa nəghəganəghəg kə-iin kə uuda nə-iin kwa yavva gulfa.

² Ngəl ndavgarundavəg nə mbərzahaan taakiya, “Dadda tsaga dəgit, haipa war wa nadal ghwalvən yavan gulfni? Haipaan nii, dəga daddaan ard babbaanhi?”

³ Am nə Yesu taa kə-iitəra, “Kwakyarvad haipa uudanən biya, bii haipa daddaana bii babbaan bi wa yavva nə-iin gulfbiya, yavvayig nə-iin əndkwaha

kwakyarvad marvda ndzēda Daadamazhigēl tē-iina.

⁴ Badla6 tsaw faciya, barari kiyam zēgaan kē vukw dē 6a tlēra daddakwa 6ēlkwadi6ēlga, adaba sagaw nē avēda maay wa da 6aga6ag aanji kwar kē tlēr biya.

⁵ Akwama ban ma duniya, ba kai paraka duniya.”

⁶ Tagada ba nē-iin kwaha, kaa tēffa kē-iin kē ashavai dat haaya, kēdant kē haay dē vakaiya, kaa ghudēt kē-iin kē haayēn kētghant nē-iin da ashavayēna, masara tē gyiia kē uudanēna.

⁷ Amaa taa kē uudanēna, “Dēga, bardabarēg kē gi ma dēlva Siluwan.” Dēgiti tuuk vakai nē Siluwana inn nē “Bēlga”. Kaa dagau kē uudanēn barda kē gyiiaana, sēghaasēg dē gyiiaan nēghēganēghēga.

⁸ Kaa ndavēg kē tlēgharawakyaghahaan ard lii narētnēg kē nēghēganēghēg ghalēg taakiya, “Abi ba ghwalvēn wandza cēhurga vaakwan ghalgēn?”

⁹ Am nē kyalma “Iina.” Am nē kyalmaha, “Iin biya, dzakēvaana.” Iina ēmtsētēmtsēg taakiya, “Ba kaiyina.”

¹⁰ Kaa ndavgarundavēg kē-iitēr taakiya, “Mbaa ndar kaci giyaghi?”

¹¹ Ngwaangwug amaa, ghwalvēn kwa dāhav dē Yesuwēn wa kēdghant haay maswadēm ma gyiia. Amaa taa kēskaiya, dēg bardabarēg ma dēlva Siluwam. Danal ba naya ēn bardana, kaa nēghēganēghēg kēskaiya.

¹² Kaa ndavgarundavēg kē-iitēra, “Mēr nē uuda nē-iini?” Aiyama taa kē-iitēra, “Ēn sērga biya.”

Harhēg nē Farisiyah kē shiga mbēga gulfēna

¹³ Kaa langaan nə uudah kə ghwalviin kwandza gulf ba wurən davak Farisiyaha.

¹⁴ Adaba ndza daghuvala faciya ngiig wa kədghant nə Yesu kə haay mbəna kə gyiia uudanəna.

¹⁵ Kaa ndavgarundavəg nə Farisiyah kə duuli mbaa gyiiaana. Aiyam nə uudanəna, “Haay wa kədghant nə-iin maswadəm ma gyiia, kaa barda kəskaiya, ndakwana ən nəghəganəghəga.”

¹⁶ Kaa tagaan kə kyaləma Farisiyah taaki, “Sahi vak Daadamazhigəl bi nə ghwalvən biya, adaba maay tsuufa faciya ngiig biya.”

Ngal ndavəg kə kyaləmah taakiya, “Bagəna dau nə dadda kwad haip kə hulfa kwanahaa kə dəgaha jappərahi?” Buud taghwzhataghw kə dza-maghəraatəra.

¹⁷ Kaa gwiya ndavgaruundavəg kə-iitər kə uudanən taakiya, “Au kaci nə wagha nəghəgaaka nəng təghər kə uudanən, iin tsau wa wurakant gi?” Kaa ngutərangug nə uudanən amaa, “Tlayang nə-iina.”

¹⁸ Fardəghərət bi nə maalaha Yahudah taakiya ndza gulf nə uudanən wura biya, ndakwana nəghəganəghəga. Adabad kwaha, kaa dāhəgantdāhəg kə iitər kə daddaana ard babbaana

¹⁹ Kaa ndavtəru-ndavəg kə-iitər taakiya, “Zəraru wana? Ndza yavva gulf am nə uurama? Aabaga ndar kaci nəghəganəghəg ndakwani?”

²⁰ “Kəm sərgasəreğ taaki zəramnd nə zərna, dlaḅa yavva gulfa.

²¹ Kəm sərgai kə duuli nəghəga nə iin ndakwan biya, dlaḅa kəm sərgai kə daddakwa mbəghənimbəg biya. Ndavamarundavəga, zarh bi nə-iin biya, tagdatag nə iin bad ghaiyaana.”

22 Tagardatag nɔ daddaan ard babbaan ɛndkwana, mbakyarvad ar gɛɗza maalaha Yahudaha. Ngudarant ba wur nɔ maalaha Yahudah kɛ ɛlbɛgaatɔr taakiya, baɗɛm daddakwa tagadatag taaki Yesu iin nɔ Kɛristi, ar lagwaan dagal ma guda dzɛgwazhigɛla.

23 Iin wa tagar nɔ daddaana ar dɛ babbaan taakiya, “Zarh bi nɛ-iin biya, ndavamarundavɛga.”

24 Kaa gwiya dɛha uudanɛn ndza gulf wurɛn kɛ Farisaha, am nɛ-iitɔr taa kɛ-iina, “Tag kɛ jiira aɗaba agha faara kɛ Daadamazhigɛla, kɛm sɛrgasɔrɛg kɛ uudanɛn dadda haipa.”

25 Aiyama, “Aanji dadda haip nɛ-iin ɛn sɛrga bi nai biya. Dɛgiti pal ɛn sɛrga naiya, wura ndzan gulfa, ndakwana ɛn nɛghɛganɛghɛga.”

26 Kaa gwiya ndavgarundavɛg kɛ-iitɔr taakiya, “Aukaci wa ɓagaka nɛ-iin? Wurakant ndarci kɛ gi?”

27 Ngwatɔrangug amaa, “Tagankurdataga lɛmwalɛg kɛ cingngaana. Aujilbɛg kɛskuram naa gwiya cingngaani? Nii am naa nɛg kɛ Mbɔrzahaanhi?”

28 Ngal ba dɛhgarv-dɛhɛg kɛ-iitɔr taakiya, “Kɛgh nɛ mbɔrzaana, kɛm Mbɔrzaha Muus nɛmnda.

29 Kɛm sɛrgasɔrg taakiya tagaatag nɛ Daadamazhigɛl kɛ ghai dɛ Muusa, kiyava kwan kɛ uuda, kɛm sɛrgai vavvaan kɛ vakavaki sal dɛ-iin biya.”

30 Kaa ngutɔrangug nɛ uudanɛn taakiya, “Wanam nɛ dɛga jappɔr haniina! Am sɛrgai kɛ vakavaki sal nɛ-iin biya, waici mbɛghwanimbɛg kɛ gyiyara,

31 Kiyam sɛrgasɛrɛg maay Dadamazghigɛl cingtɛrnucing kɛ yaa dadda haipah biya. Cingtɛrnucing kɛ lii ɓagarnɛs kwatɛnahɛra baddɛmma, dlaɓa ar ɓa dɛgit naag nɛ-iina.

32 Maay wa tapghanatapɛg ba dɛm kɛ cingaciing kɛ daddakwa wurgharant gyi uud yava gulf biya.

33 Akwamaa sahi vak Daadamazhigɛl bi nɛ uudanɛn biya, maa ɓagna bi bandau biya.”

34 Cinngaraba nɛ-iitɛr ɛndkwaha, aiyam nɛ-iitɛr taa kɛ-iina, “Dali kɛghii yakka bamma gyigyiya haip nɛ uud wagha naa tsagkɛmnd dɛgita?” Ngɛl lagwarslagw kɛ-iitɛra.

35 Cinngaha ba nɛ Yesu taaki lagwararslagw kɛ uudanɛna, ngɛl tlɛgaratlɛg kɛ-iina, ndavaru taakiya, “Fɛghɛdɛghɛrɛtfɛg tɛ Zɛra Uuda?”

36 Kaa ngwangug kɛ uudanɛna, aiyama, “Dadda ndangnga, warwahiini? Tagwataga kiyava fadghɛr kɛskai tɛ-iina.”

37 Ngugharangug nɛ Yesu, taakiya, “Nɛghɛghanɛghɛg ghɛravagha, abi iin wa taaghai dɛ kɛghɛna.”

38 Aiyam nɛ uudanɛna, “Yaazhigɛla, fandɛghɛrɛtfɛga.” Kaa ɓagarnɛs kɛ-iin kɛ kwatnahɛra.

39 Aiyam nɛ Yesu, “Sanhi mbakyarvda taa shari nai sama duniya, adaba gulfaha ar nɛghana, dlaɓa lii nɛghɛganɛghɛga ar da nal kɛ gulfa.”

40 Cinngara ba nɛ Farisahɛn ndza tɛvɛgh kɛ-iinɛn ɛntkwana, aiyam am nɛ-iitɛr taa kɛ-iina, “Matlɛgghɛragh kɛmnd ndakwi, kɛm gulfaha?”

41 Am nɛ Yesu taa kɛ-iitɛra, “Akwa mammaa gulfa, mammaa maay dɛ haip biya, kɛm

nəghəganəghəg tsau am nurama, haipaharuwa
ndzəga ba təghər kəskurama.

10

*Dadda piig maraw ard agɛɛragɛɛra tuughwa-
haana*

¹ “Bak jiir wan tagkurtag Farisiyaha, badəm dadakwa dagha bi damma agɛɛragɛɛra də ghaiy gud biya, bakəvakwaha kaa tləlla dulla dass kə-iin tə kwatlərən kə ghyəba, gəlla dlaḅa gwarəd nə-iina.

² “Dadakwa dəgaa də ghaiya wakyagha, iin dadda piya tuughwaha.

³ Dadda uufa ghaiya wakyagha wurgarwurəgga kə-iina. Tuughwah dlaḅa ar cingarnucinga kə kungya dada piiga. Dahətərdəga kə tuughwahaan də dagaatəra, ngal langtərlang dagal da gyəməlla.

⁴ Təhala kwama dadal kə tuughwahaan badəm da gyəməlla, kaa dal kə-iin təvukwatəra, tuughahah dlaḅa ar gatəgaan təhaltəhala, adaba ar sərəgasəreg kə ghaiyaana.

⁵ Ar tapənaiy kə gata ghullab badəm biya, ba kə jiirra ar hədla dagal vakaana, adaba ar dzəgaakaiy kə ghaiya ghullab biya.”

⁶ Tagatərdatag nə Yesu kə uudaha kə kwanən kə əlbəg dəghura, bakəvakwaha nəghənəgharaakai kə dəgit tagtər nə-iin biya.

⁷ Adabadkwaha am Yesu kə-iitər gwiiyadalla, “Bak jiijiira, ən tagkurtaga, kaiy nə ghaiya gudləgha tuughwaha.

⁸ Badəm lii sarəva lakwti ən sagau naiya ar gəllaha dlaḅa ar gwarədfaha, tuughwahahin ndakwi ar cingtərnu biya.

⁹ Kaiy nə ghaiya wakyagha, badəm dadakwa dēga tēdēvad kaiya da katava. Ar da saasa dlaḅa ar da dagala, ar da tləkənatlēc vaka piig marawa.

¹⁰ Gēla sagau kwakyarvad ḅa gəl kaltiya ard tsa shifēga dlaḅa ard ghyēhēga, kaiya sanēv taakiya ar tləkəna kē shifēga, dlaḅa ar tləkənan bajar righērighaana.

¹¹ “Kaiy nə dadda piig marawa. Dadda piig marawa iin wa vella shifēgaan kwakyarvad tuughwaha.

¹² Suuniya iin bi nə dadda piig biya, dlaḅa tuughwaha dēgaan biya. Adabadkwaha bamma sarti ma nəghēghanēghēc kē ghēygya tēghal sagauwa, kaa dūwaras kē-iin kē tuughwaha ngal hēdla dagalaana. Ghēgya tēghal da dētraadēc kē gidya tuughwaha dlaḅa kwazētērdana.

¹³ Əmdəradagala nə uuddanən adāba suuniya nə-iina ḅa tlēra kwaḅa, maay lamban dē tuughwaha biya.

¹⁴ “Kaiy nə dadda piiga marawa. Ən sərēgasərēc kē tuughwahara, tuughwahara ar sərkwasərēga.

¹⁵ Bandkwan sərkwā nə Daada, kai dlaḅ ən sərēgasərēga kē iina. Dlaḅa ən vėlgaan kē shiifēgara kwakyarvad tuughwahaha.

¹⁶ Ən mēng nai dē kyələma tuughwaha kwar dēga kwanən kē agēeragēera biya. Iitər ndakwi barari ən sētērdana. Ghəravaatər ndakwi ar da ciingan kē kungyara, ar da nal kē agēeragēera palla, dadda piig palla.

¹⁷ “Kwakyarvad kwah wa waikwa Daddara, adāba ən vēldavēlēc kē shifēgara, dlaḅa ən gwiidagwiiga.

¹⁸ Maay nē dadakwa kēsəgwavakəsəg kə shifəg biya, adaba kaiy wan vələgaan də naaga ghərara. Ən də ndzəda vəldavəlgə, ən ndzəda gwiidagwiga səddan dlaḃa. Kwan kə dəgit wa taghwa nē Dad-dara kə ḃagaana.”

¹⁹ Kwakyarvad kwan kə əlbəggən tagada nē Yesu, gwiya sadasəg kə taagwavəgh mataataka Yahudaha.

²⁰ Badyak ma iitəra, ar taakiya, “Shatanaha wa ma vəghaana, iin wa ḃag nē-iin kə valaagərna. Aau-jiləbəg am ciingarnuciingi?”

²¹ Bakəvakwaha am kyələmaha, “Kwanahaan kə əlbəga tagdai nē daddakwad shidəkwa ghwad mavəghaan biya. Kats wurəgarantwurəg shidəkwa ghwad kə gyi kə guləfa?”

Fardəghərət bi nē yaa Yahuda tə Yesu biya

²² Masarta kwaha ndza akwhya vakka, ḃa hwadaga dzama hyada vəgya Dadamazhigəl nē-uud ma wurushalima.

²³ Yesu ndza gwayav ma gagaazaya Sulemanu ma vəgya Dadamazhəgəla.

²⁴ Kaa dzahvətdzahəg kə Yahudaha təghər kə-iina, kaa ndavgarundavəg kə iitər taakiya, “Agha dukəməndars ndar ma dzamaghər təghər kəskəgh mbərdakwani? Maba kəgh nē Kəristi tagkəməndtag bat ḃalaḃala.”

²⁵ Ngwatərangug nē Yesu kə iitəra, “Tagankur-datag bawura, famdəghərət biya. Tlərahaan ən ḃag naay ma daaga Daadarna, iitər shidahara.

²⁶ Kurama famdəghərət biya, adaba am tuugh-wahar bi nē-uuram biya.

²⁷ Tuughwahara ar cinngacinng kə əlbəgara ən sərətərsərəga, dlaḃa ar gatkwegatəga.

28 Ən veltər shifəga tangw damma zərazəra, ar da tapənay kə əmətsəg biya, maay dlaḅa wa da hutsərvahutsəg sagal miizha dəvvar biya.

29 Daadara, kwa vələghwavələg kə tughwahaana jujig də ndzəd badəma, maay wa da hutsətərdahutsəg sagal miizha dəva Daadar biya

30 Kaiya ard Daada kəmba palla.”

31 Kaa gwiya cagantcag kə yaa Yahuda kə aku-rah kiyavva dəwaləgaana.

32 Aiyam Yesu taa kə-iitəra, ḅagankuraḅag kə tlərah maraw bədyak vak Daada, am da dəwalkwa kwakyarvad kwar kaci nə-uurami?”

33 Aiyam yaa Yahuda, kəm dəwalək kwakyarvad tlər marawən ḅagha nəng biya, kwakyarvad badza ḅaaga Daadamazhigəla. Kəgha agha uud ba gyaagyaana a gəra ghəragh də Dadamazhəgəla.

34 Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Vindavai kwan ma adzahadzhaharu taakiya, ‘Amayiya am ghələha biya’?

35 Am sərəgasərəg taakiya, əlbəga Dadamazhəgəl vindavindana ndzəga bat jiir ba kələa hənga. Akwama dəhəvtər də ‘Ghələha’ nə lii cauvara əlbəga Yaazhigəla,

36 aujilbəgci kəskuram am taakiya ən badza ḅaaga Daadamazhigəl mbakyarvad naa tagda taakiya Kaiy nə zəra Daadamazhigəli? Maay ba wah ndakwi kai wa fakwi nə Dadda ba kəkangyakwa, dlaḅa ḅələkwaḅəlləg sama duniya.

37 Akwama tləra Daadar bi wan ḅag nai biya, famdəghərət bi tə kaiy biya.

38 Akwama iitər wan ḅag naiya, aanji famdəghərət bi tə kaiy biya, famdəghərətfəg tə

tlərahara, adaba am sərana, dlaḅa am nəghəghaaka taakiya, Daada ma kaiya, kaiy dlaḅa ma iina.”

³⁹ Kaa gwiya ḅaa kəla ndzədatər kə viigaana, bakəvakwaha ngədlatərvangədləg nə Yesu ma dəvvatəra.

⁴⁰ Təhala kwaha kaa gwig kə Yesu damma hal dzəva kə zaagha Urudun, da vavaki ḅaga nə Yuhwana kə tsuufəg ba zəngwa, ndza kə-iin vakwaha.

⁴¹ Uudaha badyaka sarəvəsəg sa vakaana, kaa ba tagaan kə-iitər taakiya, “Tapəghanaiy nə Yuhwana kə ḅa dəga japər biya, bakəvakwaha badəm nə dəgiti taga nə-iin təghər kə uudanəna ba jirra.”

⁴² Lii ndzar vakwah dlaḅa badyaka fardəghərətfəg tə Yesu.

11

Əmtsəga Liyazaru

¹ Ndza məng nə uuda nə iin daagaan Liyazaru kwa ndza yanng biya, ndzəga ma Betani, gədzər kəsaatər kə Maryam ard dəghwa babbaan Marta.

² Ba kwaniin kə Maryam wa yanng bi zəra babbaan Lazarusa, iin wa ḅaighara wala tərshin bətbət tə shigahaha Yaazhigəla, dlaḅa masardan də guja ghəraana.

³ Kaa ḅəlgantḅələg kə dəghwaha babbaan buna kə ghai davak Yesu taakiya, “Yaazhigəla, dadda kwagha waig nəngna, yanng biya.”

⁴ Cinngha ba nə Yesu əndkwaha, aiyama, “Kwan kə yanngbiyəra da tsəgabi kəmtsəg biya. Bakəvakwaha, da saa də ndanngər nə wan kə Dadamazhigəla, dlaḅa fəvvaara Zəraana.”

⁵ Waigaan nə Yesu kə Martla ard dəghwa babbaan Maryama ard Liyazaru.

⁶ Cinngaha ba Yesu taakiya yanng bi nə Liyazaru biya, kaa gwiya gaha kə həngah bu vakavaki ndza də iina.

⁷ Təhala kwaha, aiyama taa kə mbərzahaana, “Gwiya jiyam daadama haaya Yahudiya.”

⁸ Aiyam nə mbərzahaana taa kə iina, “Dadda tsaga dəgita, bamma hənngahaan dalna, Yahudah ɓagarɓag kəlaa ndzədaatər kə dawala kəgh da akur kiyava tsa kəgha, aitsəm agha naa gwiya daada vaakwaha?”

⁹ Kaa ngutərangug Yesu taakiya, “Abi au kəlaawa tarbu ma vanng pal? Baɗəm daddakwa dagal də vaciya, maay tsəgaan nə mɓədəg biya, kwakyarvad nəghəganəghəg kə paraka duniya.

¹⁰ Daddakwa dagal kavəɗa, tsəgaan nə mbəɗga, kwakyarvad maay nə parak vakaan biya.

¹¹ Təhala kwa tagada nə iin kwaha, kaa gwiya tagtərtag kə iin taakiya, “Tsaghwa miyam Liyazaru tsaatsəg haara, ən dagal da ciigaana.”

¹² Aiyam mbərzahaan taa kə iina, “Yaazhigəla, ma ba haara wa tsəgatsəga da mbəga.”

¹³ Taga taakiya əmtsaaəmtsəg Liyazaru nə Yesu, mbərzahaan tlatlar ba taakiya ba haara jiijiir wa hənng nə iina.

¹⁴ Kaa ba tagtərdatag kə Yesu bat ɓalaɓal taakiya, “Əmətsaaəmtsəga Liyazaru.

¹⁵ Ən dlaiga nai kwakyarvad kurama adaba ndzan maay vakwah biya, kiyava fadəghər kəskurama. Ciyamciiga, jiyam dagal da vakaana.”

¹⁶ Am Toma, kwa dahav Didimus* taa kə kyaləma mbərzaha, “Jiyam dagal ghərava miyama, kiyam əmtsan əmtad də iina.”

Yesu nə ciig ma gədlaha ard shifəga

¹⁷ Tsəgwa ba Yesu vaakwahiina, cinnghacinng taakiya, əmtsaaəmtsəg Liyazaru, həngaan uufad ma gətla.

¹⁸ Betani ndza ba hyef də Wurshalima dət bi dat mil bu taatakātər biya.

¹⁹ Badyak Yahudahi sarəv saa tagar dzəgwagh əmtsəga zəra babbaatər kə Martla ard Maryama.

²⁰ Cinngaha ba Martla taakiya sagau Yesu, kaa dagal kə iin da tləgaraatləga. Maryam dlaḅa ndzəga ma hənyaha.

²¹ Aiyam nə Martl taa kə Yesu, “Yaazhigəla, magha ndza məng nəng vaakwana, maa əmtsa bi zəra baabar biya.

²² Aanji ba ndakwan ndakwi ən sərgasərga taakiya badəm nə dəgit agha ghalga nəng vələkvələg Daadamazhigəla.”

²³ Am Yesu taa kə iina, “Da gwiya ciig zəra baabagha.”

²⁴ Kaa ngugarangug Martl taakiya, “Ən sərgasərga da ciig də shiifəg ma gətlah daghwala ghyənga duniya.”

²⁵ Aiyam Yesu taa kə iina, “Kai ciig ma gətlah ard shiifəga. Daddakwa fədghərətfəg tə kaiya, aanji əmtsana da ciig də shiifəga.

* **11:16 11:16** Didimus ma ghaiya Heleniyaha ard Toma ma ghaiya Aramiyaha ba bərkudətəra, dəgit tuuk vakai nə iina, iin ghwalaha

²⁶ Badəm nə daddakwa ndzəgan tədvaḍ fadghər tə kaiya, da tapnai kə əmtsəg biya. Fəghədəghərətfəg tə kwanna?”

²⁷ Aiyam Martla taa kə iina, “Aana, Yaazhigəla, fandəghərətfəg taakiya kəgh nə Kəristi, Zəra Daadamazhigəl kwa da sii samma duniya.”

Tuwaatug nə Yesu

²⁸ Tagada ba Martl kwana, kaa daas kə iin dəhant kə dəghwa babbaan Maryam damma dləmmbaava, amaa, “Wa səghəvsəg dadda tsaga dəgita, wai nə iin ndava kəgha.”

²⁹ Bad cinngacinnga Maryam waha, kaa ciya dagal kə iin ba watswats da vak Yesu.

³⁰ Dagha bi nə Yesu damma gədzərkəs ndan biya, ba ndzəgaan vakavaki tləghara nə Martla.

³¹ Yahudahi kwa ndzar əmtaḍ də Maryam ma hənyah ar tagar dzəgwagha, nəghara ba nə iitər kə ciya dagala Maryam ba watswatsa, kaa gatəgaan kə iitər dagala, matləg ghəraatər ndakwi dagal damma gətlaha da tuug vakwaha.

³² Dal ba nə Maryam da vakavaki də Yesu, nəghəgha ba nə iina, kaa mbəḍgambəḍəg kə iin tə vukwana, amaa taa kə iina, “Yaazhigəla, magha mənəg nənga vaakwana, maa əmtsa bi nə zəra baabaar biya.”

³³ Nəghəgha ba Yesu kə Maryam tuuga, ard Yahudahi salar əmtaḍ də iin ndakwi ar tuuga, kaa ngərdkəngərdəg kə Yesu ma ərvidyana ba vaivaiya.

³⁴ Kaa ndavtərundavəg kə Yesu taakiya, “Həḍama vaakwari?”

Am nə iitər taa kə iina, “Yaazhigəla, aasəg saa vazgaana.”

35 Kaa tuug kə Yesu.

36 Kwakyarvad kwaha, kaa tagaan kə Yahudah taakiya, “Vazamvazəg kə ɗuuli waiga nə iina.”

37 Aiyam kyaləm ma iitər taa kə ghərahaatəra, “Wurgharantwurəg kə gyi kə gulfa. Maa tsəgarvai dlaɓ kə uudanən kə əmtsəg biya?”

Ciighantciig nə Yesu kə Liyazaru ma gətla

38 Kaa gwiya mbəkənməg ma ərvidan kə Yesu ba vaivaiya, ngal dagal kə iin damma gətliina. Gətliin huravna ma kura, kaa həɗvarduhəɗəg ghaiyan də akura.

39 Am Yesu taa kə iitəra, “Tləgarwatləg kə akurna.” Aiyam Martla dəghwa babba uudanən əmtsaaəmtsəgən taa kə Yesu, “Yaazhigəla, abi shiig ndakwana, aɗaba həngaan uufaɗhinanan ba vaak-waha.”

40 Aiyam Yesu taa kə iina, “Tagan kaki taakiya akwama fəghədəghərətɸəga, agha da nəghəganəghəg kə ndangəra Daadamazhigəl biya?”

41 Kaa tləgarwatləg kə iitər kə akurəna. Kaa dzəgantdzəg kə Yesu kə ghəran damma ghərazhigəla amaa, “Ən tagak uusa, Daada, kwakyarvad cinngwanacinnga.

42 Ən sərgasərəg agha cinngwanacinng ba kəlaa hənga, na tagda kwakyarvad uudahaan ghacga vaakwanən ar fədgħərət taakiya, kəgh wa bələghkwadi kaiya.”

43 Təhala kwa tagada nə Yesu kə kwaha, kaa dzəgantdzəg kə iin kə ghaiya baɗyakɗyaka amaa, “Liyazaru, asəg sagala!”

⁴⁴ Kaa ba sagal kə uudanən əmtsaəmtsanəna, fadafadan ma kəlpakan baz dəvvahaan ard shiga-haana, hufvəgaan dlaḅa kutakutan ma kəlpakanən hədana dəvakaina. Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Futa-maarafutəga, aa dəg dagala.”

Ngudavantngudəg nə Sawariya tsa Yesu

⁴⁵ Adabad kwaha, badyak yaa Yahudah kwa salar sa nəghəgara kə Maryama, dlaḅa nəghəgharanəghəg kə dəgit ḅagaa nə Yesu, kaa fədgħərətfəg kə iitər tə iina.

⁴⁶ Bakəvakwaha kaa dagal kə kyalmaatər davak Farisiha, ar tagtər kə dəgit ḅagaa nə Yesu.

⁴⁷ Adabad kwaha, kaa dāhgantdāhəg kə maalaha zhiila kəsauufah ard Farisih kə dzahava gyidya. Ar ndavaru kə ghərahatəra am nə iitəra, “Auwa kiyam da ḅag nə miyammī? Vazəg kə uudanən za ba vukw də ḅa dəgaha ajappər badyaka!”

⁴⁸ Akwama ḅəlyamarnaabəlg kə ḅa kwanahaana, badəm nə uudaha ar da fadghər tə iina. Kaa da sagau kə Romah ar da kəsuu kə Vəgya Daadamazhigəla miyamma ard dlamaa kəlaawa miyama.”

⁴⁹ Pal ma iitəra kwa dāhav də Kayafa, kwandza maal ba tingting ma zhiila kəsauufah ma kwaha kə viiga, amaa taa kə iitəra, “Kuram am sərgai ba ndau biya.

⁵⁰ Nəghamaaka biya, abi nguləm əmtsa nə uud pal kwakyarvad uudaha, təghər kwada ruuga nə dlamakəlaaw badəm?”

⁵¹ Tagada də naaga ghəran bi nə Kayaf kə kwah biya, adaba ndza iin maal ba tingting ma zhi-ila kəsauufah makwaha kə viiga, tagadatag kə tlayangər taakiya, da əmtsəg Yesu kwakyarvad dlamaa kəlaawa Yahudaha,

⁵² mbakyarvad Yahudah kalti biya, dlaḡa kiyava dzaha zarha Daadamazhigəl kwa kwazarakwazəg aanji takwara, ar nal kə palla.

⁵³ Ciigət daghuvala kwahiin kə sarta, kaa diya sawariya tsa shifəga Yesu kə iitəra.

⁵⁴ Kwakyarvad kwaha gwiya bi Yesu gwayav ma taataka dlamaa kəlaawa Yahudah tə ḡalal biya, dlakulva kwaha kaa duugharsdug kə iin kə vakavakina, kaa ba dagal kə iin damma lard kwa hyef də təghala, kaa daas damma gədzər kəs kwa dāhav də Ifrayim, vakavaki ndza nə iin də mbərzahaana.

⁵⁵ Hərzət ba nə Haarakəsa Dzəva Hənyaha Yahudaha, kaa dagat kə lii ma gədzərkəs bədyak damma Wurushalima kiyava pəsha ghəraatər lakwti kə haarakəs bandkwa tagaa nə dəga daadijahaatəra.

⁵⁶ Tlatər ba gata Yesu, kaa daas kə iitər damma gaagazaiya Vəgya Daadamazhigəl ar ghacan ar ndava zarabahaatər taakiya, “Au wam tlatləg nə uuram? Da ba sagau nə iin kwan damma haarakəsa?”

⁵⁷ Adaba ndza tagardatag nə maalaha zhiila kəsauufah ard Farisiyah ba wur taakiya, bəḡəm daadakwa sərgasərəg kə vakavaki də Yesu, aa sasəg sa tagaana, kiyava vigaan kə iitəra.

12

Masavaramasəg wal bətbət kə Yesu ma Betani

¹ Təmma ba hənng əngkwah kə haarakəsa Dzava Hənnయా, kaa ba dagal kə Yesu damma Betani vakavaki də Liyazaru, kwa ciighant Yesu də shiifəga.

² Kaa təvaratəg kafa hwaas kə Yesu. Martl wa tagwa kafa, pal Liyazaru ma uudahi ndzar zaa kaf əmtad də Yesu.

³ Kaa ba kəsgantkəsəg kə Maryam kə ghəndəka səmtala tərshəna nardi, kwaba pir ganana, dayarət tə shigaha Yesu, dlaḁa masaradan kə shigahaan də guja ghərana. Kaa ba gəgagəg kə shiiga tərshinən kə hənyah badəmma.

⁴ Bakəvakwaha, am Yahuda Iskariyoti, pal ma mbərzahaan kwa da vələgaana,

⁵ “Auwjilbəg maa vələvət bi nə tərshinən tə kwaḁ kwa tləkəna nə bariyam ma vannga dərmək həkərd, təhala kwaha vəlvətər kə talagah biyi?”

⁶ Tagada kwakyarvad naa məltəru kə talagah bi nə Yahud kə kwah biya, adaba gəl nə iina. Dlaḁa iin dadda həkya kwaḁaatəra, ḁaa gəl sagal ma vakaiya.

⁷ Aiyam nə Yesu, “Aduuga, ndza fa kwakyarvad daghuvali kwada hədkwa nə uuda.

⁸ Am ba kəlaa hənng əmtad də talagaha, adaba am maay kəlaa hənng əmtad də kai biya.”

Diyavadiig sawariya tsa Liyazaru

⁹ Ciingara ba dzahava Yahudah badyak taakiya vakwan Yesu, kaa sagau kə iitəra, sarəv kwakyarvad Yesu kalti biya, adaba ar vaznan baz Liyazaru kwa cighant Yesu də shiifəga.

¹⁰ Kaa diiya sawariya kə maalaha zhillā kəsauufaha, kiyava tsəgaan kə iitər baz Liyazaru,

¹¹ adaba tædvad Liyazaru wa duwarars Yahudah badyak kə zhilla kəsauufahaatər ar fadghər tə Yesu.

Dagha damma Wurshalim Yesu

¹² Wurga kəsaana, cinngaracinng nə uudah badyak kwa sarəv sa vaka Hwadaga Haarakəsa Dzava Hənnayah taakiya, təghərdəga dagat damma Wurshalim Yesu.

¹³ Kaa cagantcag kə iitər kə apayapaya njuura, kaa dagal kə iitər da vakaana, ar dzəgant kə ghai ar diyaru kə cawa, ar taakiya, “Hosanna! Bark kə daddakwa sagauw ma daaga Yaazhigəla! Barka kə tləkəsa yaa Israila!”

¹⁴ Tləghaara ba Yesu kə zəra aghyungwa, kaa dalgaan kə iina, bandkwa vindava taakiya,

¹⁵ “Gədz bi Dəghwa Sihyon biya; vazəg kə tləksagh saas cəhurga tə zəra aghyungwa”.

¹⁶ Ba zəngwa nəgharaaka bi mbərzahaan kə kwan kə dəgit biya, da nəgharaaka təhalakwa favara Yesu, kaa dzamgaan kə iitər taakiya, vindavavindəg nə wan kə dəgitaha təghər kə iina, dlaḅa dəginahaan dzəghaardzəg bakalkalla bandkwa viindavana.

¹⁷ Uudahi ndzar əmtad də iin masarta kwa dəhghant nə iin kə Liyazaru sagal magətla, dlaḅa ciyan kə iin də shiifəga, kaa zavukw kə iitər də tagtər dəgitahi ḅagatəra Yesu kə uudaha.

¹⁸ Daral nə uudah badyak da dləgha Yesu kwak-yarvad cinngaracinng kə dəga ajapəri ḅagaa nə iina.

¹⁹ Aiyam Farisiyaha ma taatakətəra, “Wayam-ciya, maay vakavaki langkiyam wan biya. Vazamzəg kə ḅulli gatəg duni kə iin badəmma.”

Tagadatag Yesu kə əlbəg təghər kə əmtsəgaana

20 Ndza mæng kyalma Helenaha ma lii daral da 6a kwatənəhər ma sarta hwaɖaga haarakəsa.

21 Kaa sagau kə iitər sa vak Filigus uuda Bet-saida ma haaya Galili, kaa ndavgarundavəg kə iitər taakiya, “Dadda ndanga, ma kəmənda naagaan ma kəmənda nəghəgha kə Yesu.”

22 Kaa dagal kə Filigus da tagar kə Andrawus, kaa dagal kə iitər ba bərkudaatər ar tagar kə Yesu.

23 Aiyam Yesu taa kə iitər, “Bagaabag sart kwada fəvaara Zəra Uuda.

24 Bak jijjiira, ən tagkurtaga, ma riiyava bi zəra həi damma haay əmtsan biya, ndzəga ba njakəɖinjaana. Akwama əmtsaaəmtsəga, yiigaan kə zərɥ bəɖyaka.

25 Badəm daddakwa waiya shifəgaana da bəlgaan dagala, badəm daddakwa duugant shifəgaan ma duunina, da tləknaɬləg kə shifəga tangw damma zərazəra.

26 Badəm daddakwa da ɓaguwa tləra, barari gatkwagatəga. Badəm vakavaki də kaiya, da ndzəga ba əmtaɖ də kai nə daddakwa ɓaguwa tləra. Da fəgaarafəg Daadar kə daddakwa ɓaguwa tləra.”

27 “Ndakwana mbakwambəg ma ərviɖyara. Au ci wan da tag naiyi? Ən taakiya, ‘Daada, katkwakatəg ma kwan kə sart nii?’ Maaya, sanhi ba kərkangyəkɥ kwakyarvad kwan kə sarta.

28 Daada, faarafəg kə ɖaagagha.” Kaa sii kə ghai sii ma ghərazhigəla amaa, “Fanaarafəga, dlaɓa ən da gwiya fəgaarafəga.”

29 Ciingara ba nə uudahaan ghacga vakwahən kə ghaiya, am nə iitəra, “Karazhigəl waa tlaava.” Am kyələm dlaɓa, “Zərbəlg waa tagar ghaiya.”

30 Am Yesu taa kə iitəra, “Kwan kə ghai sahi

kwakyarvad mɛlkuruwa, kwakyarvad kai biya.

³¹ Da tɔvar ndakwan nɛ shari kɛ duniya, da lagwav ndakwan dlaɓ nɛ dadda kwara duunina.

³² Mada tsɛgwakuttsɛgw nɛ uud ma duniya, ɛn da tɛɗɗa kɛ uudaɗ baɗɛm sa vakara.”

³³ Tagada kwakyarvad marda nɛ Yesu kɛ hulfa ɛmtsɛgi da ɛmtsɛg nɛ iina.

³⁴ Aiyam nɛ uudaɗ taa kɛ Yesu, “Tagakɛmɛndatag nɛ adzahadzah taakiya, da ndzɛga baɗ shiifɛg nɛ Kɛristi ba dɛmma. Agha tag ndandar kaci taakiya barari nɛ zɛr uuda da tsɛgwavi? War nɛ Zɛr Uudi-ini?”

³⁵ Aiyam nɛ Yesu taa kɛ iitɛra, “Parakɛrɛn ɛmtaɗ dɛ kuramna, da zɛlma bi vaivai biya. Damdagal bamma sartɛn mɛng nɛ parak ɛmɛtaɗ dɛ kurama, aa tlɛkuraa bi gurtl biya. Daddakwa dagal ma gurtla sɛrgai kɛ vakavaki dagal nɛ iin biya.

³⁶ Famdɛghɛrɛtfɛg tɛ parakɛna, bamma sarti am ɛmtaɗ dɛ iina, adaba am nal kɛ zɛrha paraka.” Tɛhala tagɗatag kɛ Yesu kɛ kwan kɛ ɛlbɛga, kaa dagal kɛ iin shɛɓvana.

Larwalɛg Yahudah kɛ fadghɛr tɛ Yesu

³⁷ Baaba dɛgaha jappɛrɛn ɓagaa Yesu tɛvukwatɛrna, bakɛvakwha larwalɛg kɛ fadɛghɛr tɛ iina.

³⁸ Dzɛghaar kwakyarvad righɛvant nɛ dɛgit taga nɛ tlayang Ishaya wannɛn taakiya, “Yaazhigɛla, warwa fɛdghɛrɛtfɛg tɛ ɛlbɛgamndi, dlaɓa margharda kɛ war nɛ Yaazhigɛl kɛ dɛgiti ɓagaa nɛ dɛvaani?”

³⁹ Kwakyarvd kwan nɛ iin wa fardghɛrɛt bi nɛ iitɛr biya, bandkwa tagada nɛ Ishaya vakavaki tlɛrɛn taakiya,

40 “Gulfəghantgulfəg kə gyiyahaatəra, dlaḅa naatərdalnəg kə ərvidyatər ba dəkḁeka, haik kə nəghəganəghəg kə iitər də gyiyahaatəra, dlaḅa haik kə nəghəgaakanəghəg ma ərvidyatəra, haik gwiya sa vakar kə iitəra, ən mbətəranana.”

41 Tagada kwakyarvad nəghanəghəg nə Ishaya kə ndangəra Yesu, dlaḅa tagda kə əlbəg təghər kə iina.

42 Bakəvakwaha, uudah badyak fardəghərətfəg tə Yesu, baz maalahatər badyak fardghərətfəg tə iina. Kwakyarvad gəḁza Farisiyaha, tagarai taakiya fardghərətfəg biya, haik lagwtərlagw sagal ma guda dzəgwazhigəla.

43 Adaba ar waiya ba galəg vak uudaha təghər kə galəg vak Dadamazhəgəla.

Əlbəga Yesu da ghudgaan kə shariya

44 Kaa dzəgantdzəg Yesu kə ghaiya, amaa, “Baḁəm daddakwa fadghər tə kaiya, fadghər tə kaiy kalti biya, fadghər tə dadakwa ḅalakwadi kaiya.

45 Baḁəm daddakwa vaza dat kaiya, nəghəganəghəg kə daddakwa ḅalakwadi kaiya.

46 Sanhi band parak nai samma duniya, adaba haik kə ndzəgan kə daddakwa fadghər tə kai baḁəm ma gurətla.

47 Baḁəm dadakwa cinnghacinng kə əlbəgahara, dlaḅa tsuufghant biya, kai bi dadda təgar shari biya. Sanhi kwakyarvad təgar shari kə duni nai biya, adaba ən katant kə duniya.

48 Daddakwa ḁuwakusḁuuga, dlaḅa haighant bi kə əlbəgar biya, məng daddakwa təgar shariya,

əlbəgən taganda naina, iin wa da təgar shari daghuvala ghyənga duniya.

⁴⁹ Dəginahaan ən tag nai sagal vakar biya, Daada kwa bəlakwadi kai iin wa taghwatag kə dəgiti ən da tag naiya.

⁵⁰ Ən sərgasərəg dlaḅa shifəga tangw dama zərəzəra tləvəkəna tədəvad dəgiti tag Daada. Kwakyarvad kwaha badəm nə dəgit naa tagda naiya, naa tagda ba kalkal bandkwa taghwa Daada taakiya aa tagantaga.”

13

Baratərdabarəg Yesu kə shig kə mbərzahaana

¹ Lakwti ḅag sarta Hwadaga Haarakəsa Dzəva Hənniyaha, sərgaakasərəg Yesu taakiya ḅaagḅag sartaan kwada ḅuug nə iin kə duni kiyava gwiya daas da vak Daada. Waighantwaig tsau Yesu kə uudahaan ma duniya, dlaḅ maratərdamarəg kə waiyakəvaan tangw dat ghaalaana.

² Lakwti za kafa hwaas kə Yesu ard mbərzahaana, fagharafəg Shatanah kə Yahuda, zəra Saminu Iskariyoti kə vəla Yesu.

³ Sərgasərəg Yesu taakiya, fadəmfəg Daad kə dəgitah miizha dəvaan badəmma, dlaḅa sərgasərəg sahi vak Daadamazhigəla, da gwiya daas da vak Daadamazhigəla.

⁴ Ma sartən ar za kafna, kaa ciigətciig Yesu, tsugda kə səḁavaani gyimala, kəsant kə patkara səḁav ngudəs tə ngyilaana.

⁵ Təhala kwaha gət kə iin kə yu ma kuwa, farzha kə bara shigaha mbərzahaana, dərda kə shigahaatər də patkara səḁav kwa ngudəs nə iin tə ngyilaanna.

⁶ Kaa sagauw kə Yesu da vak Bitrus. Am Bitrus taa kə iina, “Yazhəgəla, kəgh wa da bargwa shigahara?”

⁷ Kaa ngugangug Yesu taakiya, “Agha sərga bi kə dəgit ən ɓag nai ndakwan biya, agha da nəghəgaaka tə hala.”

⁸ Aiyam Bitrus taa kə iina, “Maaya! agha tapna bi kə bargwa shigahar biya.” Kaa ngugarangug kə Yesu, amaa, “Ai ciya, akwama barankada biya, agha maay əmtaɗ də kai biya.”

⁹ Aiyam Bitrus taa kə iina, “Yazhigəla, aa ɗuug kə shigahar kalti biya, baz dəvvahara ard ghərara.”

¹⁰ Am Yesu taa kə iina, “Akwama baraabarəg nə uuda, baɗəm nə vəghaan ba cuwadaɗɗa. Madlai lambaan də barg biya, bamma barda kə shigahaan kaltiya. Aɗaba am ba cuwadaɗɗa, bakəvakwaha, ɗəmaru biya.”

¹¹ Aɗaba sərgasərəg kə daddakwa da za langyiyaana, iinwa tag nə iin taakiya, “Kuram ɗəm bi☆ wa cuwadaɗ biya.”

¹² Ghyənnga ba nə iin bartər shiggahatəra, kaa gwiya tsəgwəv kə səɗɗavaana, kaa gwiiya kə iin ɗavak ndzəggaanana. Kaa ndavətərndavəg kə iina amaa, “Nəghəghamakanəghəg kə dəgit ənna ɓagkur naiya?”

¹³ Am ɗaa kai də dadda tsaga dəgita, ɗlaɓa Yazhəgəla. Ba kalkalla, aɗaɓa ən band kwaha naiya.

¹⁴ Ən Yazhəgəlaruwa ard Daddatsaga dəgitaru tsauwa, barrankurdabarəg kə shiga, kats kuram ndakwi barari am barrgarbarrəg kə shig kə zaraabahaaruwa.

☆ 13:11 13.11

15 Marankurdamaræg kə garav kəyavva ɓagaan kəskuram band kwana ɓakura naiya.

16 Bak jiijiira ən tagkurtaga, kwatnaha jigubi kə daddahənəhya biya, zəɓəlləg dlaɓa jiguwi kə daddakwa ɓəlləgaan biya.

17 Ndakwanna am asərgasərg tsau kə kwanna-haan kə dəgitaha, akwaman ɓagaana am da də barka.

18 Ən tag təghər kəsskuram dəm biya. Ən sərgasəɾəg kə uudahi dzərantəraaka naiya. Kwannən dlaɓa kwakyarvad righəvant nə dəgit ma kakada Dadamazhəgəla taakiya, ‘Daddakwa kəm zaa kaf əmətada nalnəg kə tləghumara.’

19 Ən tagkurtag ndakwana lakuti dzəgaadzəga, adaba ma da dzəghaardzəga, famdəghərətəfəg taakiya ba kaiyina.

20 Bak jiijiira ən tagkurtaga, daddakwa dləghadləg kə daddakwana ɓəlgant nai bad rivədmahud palla, dləghaakwidləg kəsskaiya. Dlaɓa daddakwa dləghaakwidləg kəsskaiya dləghaadləg kə daddakwa ɓallakwadi kaiya.”

Za lanngiyi Ya Yesu

21 Təhala tagdataga Yesu kwanen kə əlbəga, mbakənmbəg ma ərivdyana. Kaa tagaan kə iin bat ɓallaɓal taakiya, “Bak jiijiira, ən tagkurtaga, pallaruwa da vəkwaɓələga.”

22 Kaa vazakən kə mbərzahaan mataatakaatəra, adaba ar sərgai kə mbərzi tag nə Yesu kə əlbəg təghər biya.

23 Pal ma mbərzahaana, kwa waig nə iina, ndzəgaan baɓyəf də inna,

²⁴ Wiika am nə Bitrus də dəv taa kə mbərzəna, ndavarundavəg kə Yesu tag təghər kə warra.

²⁵ Kaa dəngzharva kə mbərzən təvəgh kə Yesu ndavaruwa amaa, “War wahiin, Yazhigəli?”

²⁶ Aiyam nə Yesu taa kə iina, “Ən da həgaan kə ghudəga bruudi damma taasa. Dadakwan da vəlga naiya, iin nə uuda nə iina.” Kəssghant ba nə Yesu kə ghudəga bruudin hədəmma, kaa vəlla kə iin kə Yahuda zəra siman Iskariyoti.

²⁷ Cauwa ba nə iin kə ghudəga bruudi kaa dass kə shatanah dama vəghaana bawatswatsa. Kaa am Yesu kə Yahuda, “Dəginən aghanaa bag nəngnaa bag bawatswatsa.”

²⁸ Maay ma lii za kafən wa nəghəghakanəghəg kə dəgit tuuk vakaiy wa taghar nə Yesu kə iin biya.

²⁹ Yahuda tsau wa həkya ambəlla kwaḡatəra, kyələma mbərzaah tlatlar ba taakiya tagghar aa səgwasəgw kə dəgit naahaava kwakyarvad haarakəssa nə Yesu, bi vəllətər kə dəgit kə talaggaha.

³⁰ Cauwa ba nə iin kə ghudəga bruudina, kaa dagalaana. Masarta kwaha ndza avəd vakka.

Dalla adzahadzaha

³¹ Təhala kwa dagal Yahuda, am Yesu, “Aa fəvvaara ndakwan nə Zər Uuda, dlaḡa faavaarafəg nə Dadamazhəgəl tədəvad iina.

³² Akwama fəvaarafəg nə Dadamazhəgəl tədəvad iina, Dadamazhəgəl da fəgaarafəg kə zəraan bad ghəraana, dlaḡa da fəgaarafəga bawatswatsa.

³³ “Kuram Zarhara, təmma bahəḡiikən nə ndzəgana əmətəd də kurama. Am da gatkwagətəga, bandkwa tagantər nai kə yaa Yahud taakiya, ‘Ən

tagkurtag bandakwanna, Vakavaki ən da dagal naiya am da səgəv biya.'

³⁴ “Dalla adzahadzah wan vëlləkur naiya, waiyamwaig kə uuda. Bandkwan waiyankurət naiya, kuram ndakwi waiyamwaig kə uudaha.

³⁵ Tədəvad kwamam waigaan kə uuda da sərəggəsərəg aanji war taakiya am mbərzahaara.”

Da ɓalgaan nə Bitrus agajawa sərɓa bi kə Yesu.

³⁶ Ndavəgharundavəg Siman Bitrus kə Yesu amaa, “Yaazhigəla, agha da dagal da vakwari?” Ngughaarangug nə Yesu amaa, “Ndakwana vakavaki ən da dagal naiya agha da gatkus biya, təhala agha da gatkusgatəga.”

³⁷ Aiyam Bitrus taa kə iina, “Yazhigəla, aujilbəg ən gatkəsi ndakwan biyi? Ən da vəlgaan kə shifəgar kwakyarvad kəgha.”

³⁸ Aiyam nə Yesu taa kə iina, “Aaya, agha da vəlgaan kə shifəgagh kwakyarvad kaiya? Bak ji-ijiira, ən tagkataga, lakwti wiig ghwatkal agha da ɓalgaan kə agajauwa sərkwə bi shig həkərda.”

14

Yesu nə ɗuula daa da vak Daada

¹ “Ndavəm biya, famdəghərətɓəg tə Dadaməzhəgəla, dlaɓa famdəghərətɓəg tə kaiya.

² Ma vəgya Daadara məng nə vaka ndzəgaan badyaka. Akwamaamaay ndkwaha biya manaa maay tagkurtag kwan biya. Ən dagal da vakwaha kwakyarvad ən ɓadlkurnan kə vakavaka.

³ Akwama danət ɓadlankurnaɓadlɓəg kə vaka, ən da saaya ən dəkurda da vakara, aɗaba kuram ndakwi am ndzan vavaki də kaiya.

⁴ Ghəravaru ndakwi am sərəggasərəg kə ɖuula daa da vakavaki ən dagal naiya.”

⁵ Am Toma taa kə Yesu, “Yaazhigəla, kəm sərəgai kə vavaki agha dagal nəng biya, kəm da sərğa ndandar kaci kə ɖuuli?”

⁶ Ngugharangug nə Yesu taakiya, “Kai ɖuula, kai jiira, kai dlaɓa ən shiifəga. Maay wa dəgaadəg da vak Daada biya bamma tədəvad kaiya.

⁷ Akwama maa sərkwəsərğa, mammaa sərğasərəg kə Daadara. Ma ndakwanərna ndakwana am sərğasərəga, dlaɓa nəghəghamakanəghəg kə iina.”

⁸ Aiyam Filigus taa kə iina, “Yazhigəla, akwama marghəkəmdamarəg kə Daadiina, tsəghatsəg kə puutamnda.”

⁹ Am Yesu taa kə iina, “Zələnmazəlməg əmtad də kurama, gwastən agha sərkwə bi Filibus biya? Badəm daddakwa nəghakwanəghəga, nəghəghanəghəg kə Daadiina. Agha tag ndarndar kaci, ‘Marwadamarəg kə Daadiini’?

¹⁰ Fəghədəghərət bi taakiya kai ən ma Daada, dlaɓa Daada ma kaiy biya? Əlbəgahahaən ən tagkur naina də ndzəɖa ghərar biya, Daadən ndzəga ma kai na iin wa ɓa tlərahaaana.

¹¹ Fəmdəghərətəfəg tə kaiya masartən ən tag nai ən ma Daadna, Daadiin dlaɓ ma kaiya, aanji ba kwakyarvad tləraha jəpərən ən ɓag naiy na fəmdəghərətəfəg tə kaiya.

¹² Bak jijjiir ən tagkurtaga, badəm nə daddakwa fadəghərətəfəg tə kaiya, da ɓagaən kə tlərahaən ən ɓag naiyna. Da ɓagaən baz kwa jujig kə kwanna-haən kə tləraaha adaba ən daa da vak Daada.

¹³ Badəm nə dəgiti am ghaləg nə uuram ma ɖagara ən ɓagkurɓaga, adaba Daadina fəvaaran

tədəvad Zəra.

¹⁴ Aanji aau wam ghalləg nə uuram ma dagara, ən ɓagkurɓaga.

Langiya saaya shəɗkwa Dadamazhigəla

¹⁵ “Akwama mam waikwawaiga, gatamgatəg kə adzahadzahara.

¹⁶ Ən da ghalgaan kə Daada, iin dlaɓa da vəlkurvələg kə daddakwa da məlkurmələg ndzan əmətaɗ də kuram tangw damma zərəzəra.

¹⁷ Iin shəɗkwa jijiira, kwa lawa duni kə tləghəgaana aɗaba nəghəghəga biya bi sərəga kə iin biya. Kurama am sərgasərəg kə iina, aɗaba ndzəga əmətaɗ də kurama, dlaɓa da ndzəga ma ərivɗyaruwa.

¹⁸ Ən ɗukurəs bi ənd taaghah biya, ən da sagau sa vakaruwa.

¹⁹ Gəɗya ba sart həɗikəna da madlai duni nəghəkwanəghəg biya, amaa kurama am da nəghkwanəghəga. Aɗaba ən dəshiifəga, kuram dlaɓa am da bad shiifəga.

²⁰ Daghuvala kwaniin kə faci wam da sərga nə uuram taakiya kaiya ən ma Daad, kuram dlaɓa am ma kaiya, kaiya dlaɓa ən ma kurama.

²¹ Baɗəm nə dadakwa sərgasərəg kə adzahadzahara, dlaɓa gatəgaana, iin wa waiya kaiya. Daddakwa waikwawaiga dlaɓa, Daadara da waiyəgaan kə iina, kaiy dlaɓa ən da waigaan kə iina ən marda kə ghərar vakana.”

²² Am Yahud taa kə iina, kwa Yahuda Iskariy-oti biya, “Yazhigəla, aaujiləbəg da mara ghəragh vakamənd, kwal margar kə duuniyi?”

²³ Kaa ngugwarangug kə Yesu amaa taa kə iina, “Badəm nə daddakwa waikwawaiga, da tsu-ufəgaan kə əlbəgara, Daada dlaḃa da waiyəgaan kə iina, kəm da sagau saa vakana kəm ndzan əmətaḃ də iina.

²⁴ Daddakwa maay waiya kaiy biya, maay tsu-uḃa əlbəgar biya. Əlbəgən am cinng nə uuraməna dəgar biya, dəga Daddakwa ḃəlakwadi kaiya.

²⁵ Tagankurdatag kwanahaan kə digitah bama sartən ndzan əmətaḃ də kurama.

²⁶ Dadda məlgaru kə uuda, Shəḃkw Daadamazhigəla, kwa da ḃəlləg nə Daada ma ḃagara, iin wa da tsakur dəgit badəma, dlaḃa da dzamkurəs badəm kə dəgit tangaankurda naiya.

²⁷ Gabərər wanaa ḃukurəs naiya, vəllankurvəlləg kə gabərara. Ənna vəlləkur ndəkwa vəlləkur nə duni biya. Ndavambiya, dlaḃa gədzam biya.

²⁸ Cinngamacinng nə uuram kəskai taakiya ən dagata, ən da gwiiya saay da vakaru dlaḃa. Akwa-mamma waikwawaig mamma dlaig kwakyarvad ən daddavak Daada, aḃaba Daadara jakwarajiga.

²⁹ Ndakwanna tagankurdataga lauti da dzəgardzəga, aḃaba mada dzəghaardzəga famdəghərətḃəga.

³⁰ Ən da madlai gwiiya taaghaiy ḃyak biya, aḃaba dadda kwara duunina sagauwa, maay də ndzəḃ təghər kəskai biya.

³¹ Ən ḃa dəgit ba kalkal kwa taghwa Daada ən ḃagaan aḃaba sərən nə duni taakiya ən waigaan kə Daada. Ciiyamciiga ḃuyamantḃug kə vavakəna.”

15

Yesu nə vizhvizha uuffa inabi

¹ Kaiy nə gyigyiya uuffa inabi, Daadar dlaḅa iin dadda uusəga.

² Aanji kwar kə dəv uuf tə kai kwa maay yaa zər biya, ghudarsa. Aanji kwar kə dəva uuf kwa yaayig kə zəra gwiya ḅadlav kiyavva gwiya yigaan kə zər badyaka.

³ Aanji bandakwan am ba cəwadada kwak-yarvad əlbəgən tagaankurda naina.

⁴ Ndzamandzəg ma kaiya, kai dlaḅa ma kurama. Bandkwa yiga bi nə dəva uufa inabi kə zər də ghəran biya, bamma ndzəga tə uuffa inabi, ghərararu ndakwi bandkwah am yiga bi kə zər biya, ba mam ndzəga tə kaiya.

⁵ Kai ən uuffa inabi, kuram nə dəvvahana. Dad-dakwa ndzəga ma kaiya, kai dlaḅa ma iina, iin wa da ya zər badyaka. Adaba mam maay əmtad də kai biya, am ḅaga bi aanji ndau biya.

⁶ Baḁəm daddakwa ndza bi ma kaiy biya, band dəva uuf kwa ḅəlavdan ghulal, hulfakwah kə dəva uufa dzaavanta diivədəm damma kaara, dlaḅa zuu.

⁷ Ma ndzamandzəg ma kaiya, əlbəgar dlaḅa ndzandzəg ma kurama, am da ghaləgaan baḁəm kə dəgət am naag nə uurama, am da tləkənatləga.

⁸ Ndzamandzəg də hənkala marawa kwada mardamarəg taakiya kuram am mbərzahaara, band uuf kwa ya zarh marawa, adaba kwannahaan wa fəgaara Daadara.

⁹ Bandkwa waiyakut nə Daada, ən waiykur band kwah dlaḅa naiya. Ndzamandzəg ma waiyavər bandkwa marankur da naiya.

¹⁰ Kaiya fanaarafəg kə adzahadzaha Daadara, dlaḅa ən ndzəga ma waiyavaana. Bandkwah

dlaḁa, akwamamam fəgaarafəg kə adzahadzara am ndzəga ma waiyavara.

¹¹ “Tagkurdatag kə kwanna kwakyarvad dlaig ərvıd̄mahudara aa ndzandzəg ma kurama, dlaiga ərvıd̄mahudaru dlaḁa aandez ba rıghəgharighana.

¹² Kwanən iin na adzahadzahara, waiyamwaiyig kə zaraabahagh band kwa waiyankurət naiya.

¹³ Maay nə waiyavi jujig kə kwanən biya, taaki uuda vėllada kə shiifəgaan kwakyarvad tsagh-waana.

¹⁴ Am tsaghwahahara akwama ḁagaan kə dəgit tag naiya taakiya ḁagamḁaga.

¹⁵ Ən madlaiy gwiiya ḁakurdag də kwatanah biya, adaba kwatənaha sərəgai kə dəgiti ḁag nə daada biya. Dlakuləva kwaha ən ḁakur də tsaghwahaha adaba tagaankurtag kə dəgiti cinngana naiy badəm vak Daadara.

¹⁶ Kurambi wa kəssamkwakəssəg biya, kai wa kəssankuraakəsəga ən fankura kə dagal da yaa zər maraw kwa da zəlmazəlməga. Təhala kwaha da vėlləkurvėlləg Daad kə dəgiti am ghalga nə uuram ma ḁagaan badəmma.

¹⁷ Kwanna iin nə adzhadzahara waiyamwaig kə zaraabaha.

Duni naa bi kə mbərzah biya

¹⁸ “Akwama ḁuwakursḁuug duniya, səramasərəg taakiya ḁuwakwi kaiya lauti ḁuwa kurama.

¹⁹ Akwamamma dəga Duniya, duni ma waigaan kə dəgaana, adaba am dəga duni biya, dlaḁa kəsankurakəkəsəg ma duniya, iin wa nə iin ḁuuwakursḁug duniya.

²⁰ Dzamamdzamæg kə əlbəgahi tangankur naiya, 'Kwatənah jigu bi kə dadda hənnyahaan biya.' Akwama mbarkwambəga, kuram ndakwi arda mbkurmbəga. Akwama faraarafəg kə tsagaanara, ar da fəgaarafəg kə əlbəgaru dlaḁa.

²¹ Ar da ɓagkurɓag kə kwanahaana kə dəgit baḁemma kwakyarvad ɗaagara, aḁaba ar sərəga bi kə dadakwa ɓəlakwadiɓələg biya.

²² Akwama ndza sanhi bi ən tagtər kə əlbəg biya, maraa ndzaa maay də haip biya. Amaa ndakwanna, am maay də ɗuula kyavafəgv təghər kə haipahaatər biya.

²³ Daddakwa ɗuwakwiɗuuga ɗuugharsɗug kə baz Daadara.

²⁴ Bagannaḁag kə tlərah baɗyak ma iitəra maay daddakwa tapghanitapəg kə ɓagaan biya. Akwama ndza ɓaganna bi kə tlərahaan biya, maraa ndza maay də haip biya. Ndakwanna nəghəghaaranəghəg kə dəgit ən ɓaga naiya, bakəva kwaha ɗuuwarkwiɗuga, dlaḁa ɗuurandug kə Daadara.

²⁵ Dzəghardzəg wanən kwakyarvad righəvant nə əlbəgən viindavan ma adzahadzah taakiya, ɗuuwarkwiɗug bagyaana.

²⁶ Mada səghawisəg nə dadda məlkurmələga kwan da məlləg naiya ɗavakruwa vak daada, shəɗkwa jiira, kwa sagal vak daada iin wa da ɓa shiid təghər kəskaiya.

²⁷ Kuram ndakwi am shiidaha, aḁaba bama daa zənngwa am əmətaɗ də kaiya.

16

¹ “Tagaankurtag kə kwanahaan kə dəgitah

badëma haik da mɔäg kəskuram ma fadghəraruwa.

² Ar da lagwkurlagw sagal ma guda dzahavaha. Bak jijirra sagau nə sarta badəm daddakwa tsa kurama da tlatləgaan taakiya ən ɓa kwatənəhər kə Dadamzhigəla.

³ Ar da ɓagkurɓag nə nndah kə kwannahaan kə dəgitah adəba ar sərəgai kə Daada bi kaiya biya.

⁴ Tagankurdatag kə kwannahaan kə dəgitaha, adaba mada ɓagaɓag nə sarta, am da dzamnan taakiya tagankurdataga. Tagaankurdai kwan ma daa zəngw biya adaba ndzan əmətaɗ də kurama.

Tlɔra shidkwa Daadamazhigəla

⁵ “Amaa ndakwanna ən dagat davak daddakwa ɓələkwadiɓəlga. Bakəwakwaha ma kurama maay nə daddakwa ndavghwadndavəg taakiya, ‘Agha dagal da vakwar biya?’

⁶ Adaba naa tagankurdatag kə kwannahaan kə dəgitaha, kaa badzaərivəɗ kəskurama.

⁷ Bak jiir wan tagkur naiya, daasar wa maraw kəsskurama, adaba ma danagha biya, maay da saay nə dadda kwada məlkurumelgən biya. Akwama danaghana ən da ɓəlləgaan saavakaruwa.

⁸ Mada səghawisəg nə dadda məlcurmələgna, da margarmarəg kə duni taakiya kalkal bi nə dzamaghəraatər təghər kə haip, jira, ard təghər sharriya.

⁹ Dzamaghəraatər təghər kə haipa kalkal biya adaba larwaləg kə fadəghər tə kaiya.

¹⁰ Dzamaghəraatəra kalkal bi təghər kə jir biya, adaba ən daa da vak Daadara, dlaɓa am da madlai gwiiya nəghəghkwanəghəg biya.

¹¹ Dzamaghəraatər təghər kə sharriya, adaba ɓagavaraɓag nə sharri kə dada kwarra kwan kə duni bawurra.

¹² Məng nə dəgitaɗ ən naa tagkur nai baɗyak ndana, am da dzəgwanti ndakwan biya.

¹³ Mada səghawisəg nə shidkwa jijjiira, da məlkurumələg baɗəm ma jiira, adaba da taa əlbəga ghəraan biya, da taa ba dəgita aa ciingga nə iin kaltiya, dlaɓa da tagkurtag kə dəgitaɗ da dzəgaaradzəga.

¹⁴ Da fəkwaraɓəg kəskaiya, adaba da dləghgaan kə əlbəgara dlaɓa da tagkur kəskurama.

¹⁵ Baɗəm nə digiti dəvakai nə Daada ba dəgara, kwakyarvad kwah wanaa tag nai da dləghgaan nə shədkw vakara da markurdana.

Badzəg ərvidmahuda da nəg kə dlaiga

¹⁶ “Təhala sart həɗikəna am da madlaiy nəghkwanəghəg biya, təhala sart həɗikən dlaɓa am da nəghkwanəghəga.”

¹⁷ Am kyələma mbərzah taa kə ghərahaatəra, “Au nə dəgiti tuuk vakai wa tag nə iin, ‘Təhala sart həɗikən am da madlai nəghəghkwanəghəg biya, təhala sart həɗikən dlaɓa am da gwiiya nəghəghkwanəghəgi?’ Dlaɓa au wa tlatləg nə iin də taakiya, ‘Adaba ən daa da vak Daadarni?’”

¹⁸ Kaa zavukw kə iitər də ndavəg taakiya, “Aauw wa tlatləg nə iin də taakiya, ‘təhala sart həɗikəni?’ Kiyam sərgai kə dəgit tlatləg nə iin biya.”

¹⁹ Sərghaakasəɓəg Yesu taakiya ar naa ndava-garundavəg mbərzahaan təghər kə kwanən kə əlbəga, amaa taa kə iitəra, “Am ndavəgaru kə ghəraharu kə dəgiti ən tlatləg nai də taakiya, ‘Təhala

sart hədikəna am da nəghəghkwa biya, təhala sart hədikən dlaḅa am da nəghəghkwanəghəga”?

²⁰ Bak jiijiira ən tagkurtaga, sarti am da tuug də badzəga ərivədmahudna, iin sarti da dlaig nə duniya, badzəga ərivədmahudaruwa da nəg kə dlaiga.

²¹ Akwama tsugwgharaatsug kungula yiig kə uusa mbəkəmbəg nə dlad ba vaivaiya, adaba sart yigaan ḅagaḅaga. Ma yaayig kə zəra, kaa vigaraaviig kə dladan aa mbəkəmbəgəna adaba dlaiga kwakyarvad yaayig kə zər sama duniya.

²² Bandkwaha vakaruwa. Ndakwana am badzəga ərivəda, amaa am da gwiya nəghəkwanəghəga dlaḅa təhala kwaha am da dlaiga, maay wa da kəskurvəkəssəg kə dlaigaru biya.

²³ Ma kwahiin kə sarta kwahiina am da maay ghalgaan aanji ndau vakar biya. Bak jiir ən tagkurtaga, Daada da vəlləkurvəlləg badəm kə dəgit am ghalləga nə uuram ma ḅagaara.

²⁴ Gwasətaan ghalamai aanji ndauw ma ḅagara biya. Ghalamghaləga, am da tləkənatləga, adaba dlaigaruwa aandz ba righəgharighaana.”

Zanuzəg kə fiir təghər kə duniya

²⁵ “Aanji tagankur bad əlbəg dəghur kə əlbəga. Da sagau nə sarta kwan da madlaiy batlər də hulfa kə ghaiy biya. Dlakuləva kwaha, ən da tagkurtag bat Ballaḅala təghər kə daadara.

²⁶ Ma kwahiina kə am da ghaləg ma ḅagara. Kai bi wada ghalləgaan kə Daada ma guufkaru biya.

²⁷ Adaba Daadiin də ghəraana waiyakurwaiyga, kwakyarvad waiyamkutwaiyəg kəskaya, dlaḅa

famdəghərətfəga taakiya sanhi vak Dadamazhəgəl naiya.

²⁸ Sanhi vak Daadiin naiya, dlaḅa sanhisəg sama duniya, ndakwan dlaḅa ən duugaan kə duniya ən gwiiya daddavak Daddina.”

²⁹ Aiyam mbərzahaana, ndakwan wagha tag nəng kə tsalal əlbəg bat ḅallaḅalla maay də əlbəg dəghur biya.

³⁰ Ndakwana nəghamndakanəghəg taakiya agha sərgasəreḡ kə dəgitaḅ baḅəma. Agha sərgasəreḡ kə ngugəg ba kalkal lakwati ndavakndavəg kə uuda. Kwanən waa fakəmnəfəg kə fadəghər taakiya səghi vak Daadamazhigəla.”

³¹ Kaa Nguwatərangug nə Yesu taakiya, “Kats! famdghərətfəg ndakwannə?”

³² Sagau nə sarta, bak jirra ḅagaaḅaga kwamda kwazəg nə uuram aanji kwararu da əmdrəg daa da vəgyaana am da duukus kəskai ba daavara. Bakəvakwaha ən davar biya, aḅaba əmətaḅ də kai nə Daada.

³³ Tagaankurdatag kə kwannahaan kə dəgitaḅ, aḅaba ma kaiya am tləkəna kə gabərəra. Mahuḅa duuninna həbamuhəḅəg kə dlaḅa, ndzamandzəg də fərivəḅ mahuḅa aḅaba zaanuzəg kə firr təghər kə duniya.”

17

Dzugharadzug Yesu kə zhigəl kə ghəraana

¹ Təhala kwa tagada Yesu kə kwannahaan kə dəgitaḅ, kaa dzəgant kə ghəraan daa kə ghərazhigəl dzəgwa kə zhigəla amaa, “Daada, ḅagaaḅag sarta.

Faarafæg kə Zəragh kwakyarvad iin ndakwi fəkaarana.

² Kwakyarvad vəlghavələg kə ndzəd kə Zər təghər kə uudah badəmma, adaba vəlda kə shiifəga tangw damma zərazəra kə lii vəlləgha nənga.

³ Shiifəga tangw damma zərazəra iin taakiya, sarak nə uudaha, kəgh Daadamazhigəla jiira palba nənnga, dlaḅa ar səran kə Yesu Tləkatəga kwa bəlghədi nənnga.

⁴ Fankaarafæg ma duniya ghyinganaghyəng tsau kə tlər vəlghwa nənnga kə ḅagaana.

⁵ Ndakwan ciya, fəkwaraafæg Daada də ndangəri ndzan də dəvakaiy nai vakagh lakwti fəvarzhafæg nə duniya.

Dzugwatəraadzugw nə Yesu kə zhiḡəl kə mbərzahaana

⁶ Marankadamaræg vak lii vəlghwa nəng ma duniya. Ba gwil wur ndzar ba dəgagha, vəlghwavələg nənng kə iitəra, dlaḅa fararfæg kə əlbəgagha.

⁷ Ndakwana ar sərəggasərəg taakiya badəm nə dəgit vəlghwa nənnga səghal vak agha.

⁸ Kwakyarvad əlbəgahaan tagghwa nəngəna tagantərtaga, dlaḅa dləgharadləga. Səraarakasərəg bak jiijiira sanhi vakagha, dlaḅa fardəghərətəfæg bakəgh pal wa bəlghkwadibələga.

⁹ Ən dzəgwazhəḡəl kwakyarvad iitəra. Kwakyarvad uudaha duni biya, amaa kwakyarvad uudahi vəlləghwa nənnga, adaba ar dəgha.

¹⁰ Badəm nə dəgit ən dəvakai naiya ba dəgagha, dlaḅa badəm nə dəgit agha dəvakai nənnga dəgara. Dlaḅa maravdamaræg nə ndangərara tədəvad iitəra.

¹¹ Ndakwana ən da madlai ndzəga ma duni biya, amma iitəra ar bamma duniya, kai dlaḃa ən daas da vakagha. Daad Caccuwanacaccuwananna, katərkatəg tədvaḃ ndzəḃa ḃaagagha, ḃaaga kwa vəlłəghwa nəngga, aḃaba ar nal kə palla, band kwa ki pal nəmi ḃə kəgha.

¹² Ma sartən ndzan əmtaḃ ḃə iitəra, katanrətkatəg ḃə ndzəḃa ḃaagagha, ḃaagən kwa vəlghwa nəngna. Katanrətkatəga, maay wa zaazəg aanji pal biya, ba kwapakəna, aḃaba righəvant nə əlbəga Daadamazhigəl viindaviinda.

¹³ Ndakwana ən daa da vakagha. Amaa ən ghala kwanən kə ḃəgitah bamma sarti ən ba ndzəgaan ma duniya kiyava righəgh kə hwaḃagar ba vaivai ma ərivḃmahudaruwa.

¹⁴ Tagaantərdatag kə əlbəgha. Gwiyatərdagwig duni kə ilga, aḃaba ar ḃəga duni biya, bandkwa kwan ən ḃəga duni bi nai biya.

¹⁵ Ghalgaara iin bi taakiya agha hutsətərḃa dagal ma duuniyin biya, amaa ən ghalgara iin taakiya magha katərət vak tləkəlaadəna.

¹⁶ Iitəra ar ḃəga duni biya, bandkwa kai ndakwi ən ḃəga duni biya.

¹⁷ Pəštərapəshig tədəvaḃ jiira, aḃaba əlbəgaha iin jiira.

¹⁸ Bəlantərətḃələg damma duniya, bandkwa ḃəlghkwadi nəng kəskaiya.

¹⁹ Ən pəshig kwakyarvad iitəra kə ghərara, aḃaba iitər ndakwi pəshivtəra bak jiira.”

Dzugwadzug w Yesu kə zhigəl kwakyarvad lii fadghər baḃəmma

²⁰ “Ghalgara kwakyarvad iit̄er kalti biya. Ən dzəgwazhigəl dlaḃa kwakyarvad lii fadəghər t̄ə kaiya t̄əd̄əvad əlbəgaat̄əra.

²¹ Adaba bad̄əmaat̄əra maraa nal k̄ə palla, band-kwa agha ma kai n̄ənga, kai dlaḃa ən ma k̄əgha, ən ghalga iit̄er ndakwi maraa ndza ma k̄əmiya, kwakyarvad uudaha duniya ar fədəghər̄əta taakiya k̄əgh wa ḃəlḡhkwadib̄əlga.

²² Kaiya v̄əllant̄ərv̄əll̄əg k̄ə uudah k̄ə ndanḡər kwa v̄əll̄əghwa n̄əngga, adaba ar nal k̄ə pal band kwak̄əyi pal n̄əmiya.

²³ Kai ma iit̄əra, k̄əgh dlaḃa ma kaiya, adaba ar nal k̄ə pal ba vaivaiya, adaba s̄əran n̄ə duni taakiya k̄əgh wa ḃəlḡhkwadib̄əlga, dlaḃa ar s̄əran waight̄ərantwaiga bandkwa waighkut n̄əngga.

²⁴ “Daada, manaa naagaan maraa ndza n̄ə uudahaan v̄əlḡhwa n̄əngḡən əm̄ətaḃ d̄ə kai vakavaki d̄ə kaiya, ən naagaan maraa n̄əgha k̄ə ndanḡəraḡha, kwa v̄əlḡhwa n̄əngga kwakyarvad agha waikwawaig lakwati vir̄ḃyav duniya.

²⁵ Daada, dadda jirra, uudaha duniya ar s̄ərak biya, kaiya ən s̄əraks̄ər̄əga, kwan̄ən k̄ə uudah dlaḃa ar s̄ər̄əgas̄ər̄əg taakiya k̄əgh wa ḃəlk̄wadiḃ̄əl̄əga.

²⁶ Marant̄ərdamar̄əg k̄ə ḃagaḡha, dlaḃa ən da zaavukw d̄ə marat̄əmaraga, kwakyarvad waiyav kwa agha ḃagwa n̄əng aa ndzan ma iit̄əra, kai dlaḃa ən ndza ma iit̄əra.”

18

Viyav̄ətv̄iig Yesu

¹ Ghȳənga ba Yesu dzəgwazhiḡəla, kaa dz̄əva dlara Kidron k̄ə iin əm̄ətaḃ d̄ə mb̄ərazahaan da t̄ə kwah

ghyaba. Gylga dlariina ndza mæng dyaghaara gu-
uha, kaa daas kə iin əmtad də mbərzahaan damma
vakaiya.

² Sərgasəreğ Yahud kwa vələt Yesu kwahiin
kə vakavaka, adaba nətnəg Yesu kə dzahav də
mbərzahaan vakwahiina.

³ Kaa sagau kə Yahud də dakwala tlauja ard lii
uufakyawa Vəgya Daadamazhigəl kwa bəlarətəret
mallaha zhiilakəsufah ard Farisiyaha, kaa dagal
kə iitər damma dyaghaara guhiina, ar hakyahakya
də kaara jahuramba, ard zadah ard kad-
langa ghwaava.

⁴ Sərgasərg tsau Yesu kə dəgitahi da dzəgaar də
iin badəmma, kaa sagal kə iina, amaa taa kə iitəra,
“War wam gatəg nə uurami?”

⁵ Kaa ngwangug kə iitər, taakiya, “Yesu zhiila
Nazaret.”

Am Yesu taa kə iitəra, “Kai nə iina.”

(Yahuda kwa vələt Yesu ndakwi ghacəga əmətad
də iitəra.)

⁶ Tagatər ba Yesu taakiya, “Kai nə iina,” kaa
hazha da tə hal kə iitəra, ar mbəda da tə haaya.

⁷ Kaa gwiya ndavətərundavəg Yesu, amaa, “Am
gata wari?”

Aiyam nə iitər taa kə iina, “Yesu zhiila
Nazareta.”

⁸ Kaa ngugangug kə Yesu amaa, “Ən naa ndza
tagkurtag taakiya, ba kai nə iina. Akwamam gata
ba kaiya, duwamtərəsdug kə uudahaan dagala.”

⁹ Dzəghaar kwakyarvad righəvant nə əlbəgi
tagada Yesu taakiya, “Ma uudahaan vələghwa
nənnəna, maay wa zaazəg aanji pall biya.”

¹⁰ Siman Bitrus kwa ndza də katsakara, tədadatədəg kə katsakar ghudarda kə hyimiya dəvakaf kə kwatənaha maal ba tingting ma zhiilakəsüufaha. Daaga kwanən kə kwatənaha Malkus.

¹¹ Am Yesu taa kə Bitrusa, “Gwidaagwig kə katsakaragh damma kumbəghaana. Ən maay da həbəgaan ma kuwən kwa vələghwa Daad ən həbu biya?”

¹² Kaa vigətviig dakwala tlauja ard tləvukwatəra, ard lii uufakyawa Vəgya Daadamazhigəla Yahudah kə Yesu, ar ngudənana.

¹³ Kaa lanngaan kə iitər ba zunngw da vak Han-nana, dadda uusa Kayafa. Kayafa wa ndza maal ba tingting ma zhiilakəsüufah ma kwahiin kə viiga.

¹⁴ Kayafa wa diyatəra sawari kə Yahudah taakiya, nguləm əmətsa nə uud pall dlakulva kyaləma uudaha.

Balaabaləg Bitrus kə agajauwa səra Yesu

¹⁵ Kaa gata Yesu kə Siman Bitrus ard kwatlərən kə mbərz tə halaa. Kwanən kə mbərza, sərəgasərəg maal ba tingting ma zhiilakəsüufahən kə iina, kaa daas kə iin damma huda gaagazaiya vəgya maal ba tingting ma zhiilakəsüufahən əmətəd də Yesu.

¹⁶ Kaa ghacəghacəg kə Bitrus tə ghaiya wakyagha. Kaa gwiya sagal kə mbərzən kwa sərəgasərəg maal ba tingting ma zhiilakəsüufahən da taa ghai də dəghwa hənyaha zhiilakəsüufən tə ghaiya wakyagha, təhala kwaha, sədaa kə Bitrusa.

¹⁷ Aiyam nə dəghwən uufa wakyaghən kə Bitrusa, “Agha maay kwan nənng pall ma mbərzaha uudanən biya?”

Ngwangug nə Bitrus amaa, “Ən maay ma iitər biya.”

¹⁸ Ndza akuhy vakka, kaa mbiigantmbiig kə kwatənahah ard lii uufakyawa kə kaara ghuvər ar ghacaraan ar cinnga hurfakaana, Bitrus ndakwi ndza ghacəgan əmtad də iitəra.

Ndavəgharundavəg maal ba tingting ma zhiilakəsüufah kə Yesu kə ndavəgaha

¹⁹ Kaa ndavəgarundavəg maal ba tingting ma zhiilakəsüufah kə Yesu təghər kə mbərzahaana ard tsagaanana.

²⁰ Kaa ngughwarangug Yesu taakiya, “Tagandatag kə əlbəg ba tə balaḅal təvukwa uudah badəmma, dlaḅa tlakwatləg tsagaan ma guda dzahavaha ard Vəgya Daadamazhigəla, vakavaki dzahavət Yahudah badəmma. Tappana bi kə taa dəgiti shəḅashəḅan biya.

²¹ Iyau, agha ndavəgwa da ḅaw kaci kə ndavəgahi? Ba agha ndavtəru kə lii cinngaracinng kə dəgiti tagantər nai kə ndavgahaana, adaba ar sərgasərəg kə dəgiti taganda naiya.”

²² Tagada ba Yesu kə kwaha, kaa tsəgaan kə pall ma lii uufakyau kwa ghacəganən də mahupeng kə Yesu, amaa, “Agha ngugugar ndkwan kə maal ba tingting ma zhiilakəsüufaha?”

²³ Kaa ngwangug kə Yesu taakiya, “Akwama məng dəgiti kwa naa tagəda nai ghwada, marwadarəg kə ghwadəraana. Akwama ba jiir nə dəgiti naa tagda naiya, aujilbəg kaci agha tsa kaiyi?”

24 Kaa bəlgantbələg Hannana kə uudah dagal də Yesu ngudangudan da vak Kayaf maal ba tingting ma zhiilakəsuufaha.

Gwiya balaabəlaləg Bitrus kə agajauwa sərə Yesu

25 Gwastaan ba ndzəganaan Bitrus ba ghacəga vakwah təghər kə kaara cinnga hurəfaka. Kaa ndavəgarundavəg kə kyalmah taakiya, “Aayaa, agha maay nənng kwan pall ma mbərzahaan biya?”

Kaa bala gajau kə Bitrus amaa, “Ən maay ma iiter biya.”

26 Am pall ma kwatənaha maal ba tingting ma zhiilakəsuufaha. Yiiga kwa ghudəgharda Bitrus kə hyimi na, amaa taa kə Bitrusa, “Mbats nəghankak bi əmtad də iin ma guhiin kwan biya?”

27 Kaa gwiya bala gajau kə Bitrusa. Təhala kwaha, kaa wiig kə ghwatkala.

Yesu təvuukwa gumna Bilatusa

28 Kaa sədəsəg kə tləvuukwa Yahudah kə Yesu sagal ma vəgya Kayafa da vəgya guməna Roma. Ma sartən lanngar nə iitərna, cagaacag nə kəsə. Kaa ləwaləg kə iitər daa damma huda gaagazaiya, hai kə ndzəgana kwadlambər kə iitər təvuukwa Daadamazhigəl kwa da tsava iitər kə zaa kafa hwadaga haarakəsə dzava hənnyaha.

29 Mbakyarvad kwaha, kaa səgalsəg kə Bilatus saa vakaatər gyimala, amaa, “Hulfa kwar kə diya ghunj wa maa sədəv nə uuram təghər kə kwan kə uudi?”

30 Kaa ngugwangug kə iitər taakiya, “Akwama dadda haip bi nə iin biya, ma kəmnda maay lanngaan saa vakagh biya.”

³¹ Am Bilatus taa kə iitəra, “Lanngamlanng dagal ba də ghəraruwa, am ghudarda kə sharri kalkal də adzahadzaharuwa.”

Aiyam Yahudah taa kə iina, “Vəlakəmənd bi nə uud kə ndzəda ghudəgarda tsa shifəg kə uud biya.”

³² Dzəghaar kwakyarvad righəvant nə əlbəgi tagada Yesu təghər kə hulfa əmtsəgi da əmtsəg nə iina.)

³³ Kaa gwiya daas kə Bilatus daa damma gaagazaiya tləkəsa, təhala kwaha kaa dāgantdaag kə iin kə Yesu ndavaru amaa, “Kəgh Tləkəsa yaa Yahuda?”

³⁴ Kaa ngugwarangug Yesu amaa, “Kwan kə ndavəg aa səgal ma ghəragh nii, uudahi tlərn ha wa tagakaktag kə əlbəg təghər kəskaiyi?”

³⁵ Kaa ngungangug Bilatus amaa, “Ən zhiila Yahudah naiya? Sarkadəv zarabahagh Yahudah ard maal ba tingting ma zhiilakəsəuufah saa vakara. Au waghāa bāga nənngi?”

³⁶ Aiyam Yesu taa kə iina, “Tləkəsərara dəga kwan kə duni biya. Akwama dəga kwan kə duni tləkəsərara, maraa bāgaan kwatənahar kə gh-waav maa hai kə vikwaviig kə Yahudaha. Amma tləkəsərar vakavaki tlərna.”

³⁷ Aiyam Bilatus taa kə iina, “Kats agha tləkəsa?”

Kaa ngugwarangug kə Yesu amaa, “Kəgh də ghəragh waa tagda taakiya ən tləkəsa. Yaakwi kwakyarvad kwan nə uuda, dlaḃa sanhi kwakyarvad kwan sa ma duniya, adaba ən bāga kə shiida jiiira. Dlaḃa bādəm daddakwa dəga jiira, cinngaan kə əlbəgara.”

³⁸ Kaa ndavəgarundavəg kə Bilatus amaa, “Au jiiiri?”

Ndavəgharu ba nə iin kwan kə ndavəga, kaa gwiya sagal kə iin sa vak Yahudaha amaa taa kə iitəra, “Viyanət bi nai də haip biya.

³⁹ Amma mənng nə dəga daadijharuwa, akwama ɓagaabag sarta hwaɗaga haarakəsa dzəva hənnyaha, ən ɓəlkursɓəlg kə uud pall ma guda bərfənga. Am naagaan ən ɓəlkurnəs kə tləkəsa Yahudaha?”

⁴⁰ Kaa gwiya ngugəg kə iitəra, ar ɗiyaru kə cauw ar taakiya, “Maaya kwan biya, Barabbas wa kəm naag nəmnda.” (Barabbas ndza dadda zaadūula.)

19

Ghudavardaghudəg shariya hərtəg kə Yesu

¹ Kaa vɔldavələg Bilatus kə Yesu kiyava kaləga.

² Kaa fadɓafadɓeg tlaujah kə dzakwa tləkəs kwa ɓagava də dəva taka ar tsəgwardəm maghər kə Yesu, təhalakwah ar tsəgwardəm kə sɔɗav kyanng hulfa dəga tləkəssaha.

³ Ar gwayashig sa vakaana, ar ɓalgar mahupennga, ar taakiya, “Kəm ma barkagha, tləkəsa Yahudaha!”

⁴ Kaa gwiya sagal kə Bilatusa, amaa kə Yahudahi fadəga vakwahiina, “Waiyam ciya ən lanngkurlanng kə Yesu sagala, kwakyarvad ən naagaan am sɔra taakiya viyanəti də haip biya.”

⁵ Kaa sagal kə Yesu də dzakwa tləkəs dzakwa tak ma ghəraan dlaɓa də sɔɗav kyannga. Aiyam Bilatus taa kə iitəra, “Waiyam nə uuda nə iina.”

⁶ Nəghəghaara ba maalah ma zhiilakəsūufah ard lii uufakyawa Vəgya Daadamazhigəl kə Yesu, kaa ɗiya cau kə iitər ar taakiya, “Aa hərtəvəthərtəga! Aa hərtəvəthərtəga!”

Am Bilatus taa kə iitəra, “Damdagal am hertət bad ghəraruwa, adaba tlankəna bi nai kə iin də haip biya.”

⁷ Kaa ngugarangug kə Yahudah taakiya, “Kəm da adzahadzaha, dlabə təd vad adzahadzahamnda, barari tsəvana, adaba nadalnəg kə ghəraan kə Zəra Daadamazhigəla.”

⁸ Cinngha ba Bilatus kə kwanən kə əlbəga, kaa gwiya gədzəg kə iina.

⁹ Kaa gwiya daas kə iin damma huda vəgyaana, ndavaru kə Yesu taakiya, “Agha sagal vakwari?” Amma lawaləg Yesu kə ngugarngugga.

¹⁰ Aiyam Bilatus taa kə iina, “Ləghwaləg kə taa ghai də kaiya? Agha sərəgai taakiya ən də ndzəda bələkəs bələga ard ndzəda hertəkəthertəg biya?”

¹¹ Am Yesu taa kə iina, “Agha maay də ndzəd təghər kəskai akwama vəllakaki nə uud sii ma ghərazhigəl biya. Kwakyarvad kwaha daddakwa fakwadəm ma dəvvagha jakujig də haipa.”

¹² Təhala kwanən kə əlbəga, kaa ba gata duula bəlgaars Yesu nə Bilatus, amma Yahudaha ar za ba vukw də dīya cau ar taakiya, “Akwama bəlgharəs bələg kə kwan kə uuda agha madlai tsaghwa Kaisar biya. Badəm daddakwa nadalnəg kə ghəraan kə tləkəsa, ciigar hənkal kə Kaisara.”

¹³ Cinngha ba Bilatus kə dəgiti tagar nə iitəra, kaa sagal kə iin də Yesu, kaa cəhurgacəhurəg Bilatus tə avəda shari tə akur hahaana. Də ghaiya Yahudaha dāhav də Gabbata.

¹⁴ Daghuvala kwahina, ndza faciya bədlava hwaɖaga haarakəsa dzava hənnyaha, tamaha faci təghəra.

Aiyam Bilatus taa kə Yahudaha, “Waiyam Tləkəsaruwa!”

¹⁵ Kaa diya cau kə Yahudaha ar taakiya, “Aa tsəvatsəga! Aa tsəvatsəga! Aa hərtəvəthərtəga!”

Kaa ndavtərundavəg kə Bilatus amaa, “Am naa-gaan ən hərtət kə Tləkəsaruwa?”

Kaa ngugangug kə maalah zhiilakəsuuufaha, am nə iitəra “Kəm maay də kwatlərən kə tləkəs biya, ba Kaisara.”

¹⁶ Təhala kwaha, kaa vəldavələg Bilatus kə Yesu kiyava hərtəga.

Hərtavəthərtəg Yesu

Kaa daddəg kə tlaujah kə Yesu.

¹⁷ Təghərdəga sagal Yesu ma kəsiin kəsə tlaḅa hərtəgaan ba də ghəraan da vakavakən kwa dəhav də kuwa ghəra. (Də ghaiya Yahudaha dəhav də Golgota nə wanən kə vakavaka.

¹⁸ Hərtavət vaakwahiin Yesu, əmtad də uudah buwa, pal tə dəvva kafaana, pal dlaḅa tə dəvva ghyadaana, iin ma taataka.

¹⁹ Vindavindəg Bilatus kə əlbəga, kwa favva tə tlaḅa hərtəga. Dəgiti vindavana, iin taakiya “YESU ZHIILA NAZARET, TLƏKƏSA YAHUDAH.”

²⁰ Karantarakarantəg Yahudah ba dyak kə kwanən kə əlbəga adaba vakavakən hərtavət də Yesu na, ba hyaf də kəs dyaka. Kwanən kə vindəg dlaḅa vindava ma ghaiya Yahudaha, ard ghaiy Romaha, ard Heleniyaha.

²¹ Aiyam maalah ma zhiilakəsuuufaha Yahudah taa kə Bilatusa, “Vind bi taaki, ‘Tləkəsə Yahudah,’ biya, vindavindəg taakiya, ‘Am nə uudanənna, ən Tləkəsə Yahudaha.’ ”

²² Kaa ngutəranngug Bilatus taakiya, “Dəgiti naa vinndəga naiya, ndzandzəga.”

²³ Hərtarət ba tlaudah kə Yesu, ar hutsu kə sədavahaana, ar tagwnan hutsəg uufada, aanji kwar kə tlauda kəsukəsəg kə hutsəg palla. Ar kəsuu baz sədavaani tladkwama hudmahuda, kwa havət də hægga ciigət ma ghər ba dət da tə haaya.

²⁴ Aiyam nə iitər kə ghərahaatəra, “Tahəyamna bi kə sədavən biya, tsəyamtəg kə tsats təghəra, kiyam vazəgaan kə dadakwa da zəgaana.” Dzəghardzəg wannən kwakyarvad righəvant nə dəgiti vindava ma kakkada Daadamazhigəla taakiya,

“Tagwarutagw kə sədavahar ma taatakaatəra,
ar tsak kə tsats təghər kə sədavahara.”

Dəgiti bagara tlaudah waha.

²⁵ Lii ghacara təvəgh kə tlaḡahərta Yesu, iitər naz Babbaana, batlərdəana, ard Maryam uusa Kilobas, ard Maryamu Magadala.

²⁶ Nəghəgha ba Yesu kə babbaana ard mbərzən kwa waig nə iin ghacəga ba hyafa, aiyama taa kə babbaana, “Uusəna, wan zəragha!”

²⁷ Aiyama kə mbərzən tə hala kwaha, “Nalnəg nə uusən kə baabagha!” Ciigət ma kwahiin kə sarta, kaa lanngaan kə mbərzən kə babba Yesu da vəgyaana.

Əmtsəga Yesu

²⁸ Sərghasərag Yesu taakiya, ma kwahiin kə sarta ghyənnghanaghyənnng kə ᠖a dəgitaḡ badəmma, kwakyarvad righəvant nə dəgiti vindava ma kakkada Daadamazhigəla, aiyama, “Njakwanjiig nə andəlla.”

²⁹ Vakwahiin ndza mæng nə dagw righarighaan də yuwa inabi kwarekrekka fəgana. Kaa rəmnarəmn̄g kə iitər kə abarabar ma yuwa inabi kwarekrekka, ar fət tə zadda izob ar kapanta ar farət tə ghai kə Yesu.

³⁰ Dləghaa ba Yesu kə yuwən kwarekerek na, amaa, “Ghyənnaghyənn̄ga!” Təhala kwaha tsədi kə ghəraana, vəlda kə shifəgaana.

Ghwavaghug Yesu də guupa

³¹ Ndza daghuvala ɓadlav tsauwa, dlaɓa dlakadurana faciya ngiiga kwa shah də kyalma faciya ngiiga. Adaba ar naay tləvuukwa Yahudah kə duwa tluwa vəghaha uudah tə tlaɓa hərtəg daghuvala faciya ngiig biya, kaa ghalla Bilatus kə Yahudaha maa kaləvana shigahaatəra, dlaɓa maa səvdi tluwa vəghahaatər tə tlaɓa hərtəga.

³² Kaa sagau kə tlaujah ar kalna kə shigaha uuda zunngw kwa hərtavət əmtad də Yesu, ard shigaha daddakwa palləna.

³³ Amma sarəv ba nə iitər da vak Yesu, kalarna bi kə shəgaan biya adaba tlarara əmtsaaəmətsəga.

³⁴ Kaa ghwugaan kə pal ma tlaujah kə Yesu də guup ma dləmbəla, kaa sagal kə avəz ard yu ba watswatsa.

³⁵ Daddakwa nəghəghanəghəga kə dəgitahi dzəghaardzəg wa vələda shiida, shiidi vələda nə iinaa ba jiira. Ba Iin də ghəraan ndakwi sərəgasərəg taakiya jiir wa tag nə iina, vələda kwakyarvad am fədghərəta.

³⁶ Dzəghaar kwakyarvad rəghəvant nə dəgitahi vindava ma Kakkad̄a Dadamazhəgəla, “Maay aanji pal ma tlatlaan wa da kəlav biya.”

³⁷ Band kwa vindava vakavaki tlərən ma Kakkada Dadamazhigəl taakiya, “Ar da vazəgaan kə daddakwa ghwara nə iitəra.”

Həddə Yesu

³⁸ Təhala kwaha, am nə Isuvu zhiil Arimatiya mbərza Yesu, amma shəbāshəban kwakyarvad gədza tləvuukwaha Yahudaha, kaa ghala Bilatus maa vələr kə tluwa vəgha Yesu. Haigharanthaig Bilatusa, kaa dagal kə iin kəssant kə tluwa vəgha Yesu.

³⁹ Nikodimus kwa tapghana sa vak Yesu kavəda, daral əmətaf də Isuvu, sadəvsəg kə tərshana mur ard alos* uushauushana, tamaha kilo kulhəkərda.

⁴⁰ Kaa kəsəgantkəsəg kə uudahaan buwən kə tluwa vəgha Yesu ar ngwadnan ma kələpakan ard kadlannga tərshən bətbəta kwakyarvad dəga daadijatər kə Yahudah akwa mar həda uuda.

⁴¹ Vakavakən hərtavət nə iinna, ndza mənng dyaghaara guuha, ma dyaghara guuhiina dlaḅa ndza mənng nə daalla gətl kwa tapavnai həda uud ma vakaiy biya.

⁴² Ndza daghuvala faciya ḅadlava Yahudah tsauwa, dlaḅa ba hyaf gətl də iitəra, ar fədəm kə tluwa vəgha Yesu ma vakaiya.

20

Ciiga Yesu ma gətlə

¹ Dlakadur ba wur daghuvala hənnga zunngw ma maaka, lakwti cag kəsa, kaa ba dagal kə

* **19:39 19:39 mur ard alos** Kwanahaan kadlannga tərshan bətbəta kwa kutav tə vəgha uud əmtsaaəmtsana.

Maryamu magadala damma gətlaha, nəghəgha ba tləgavarwatləg nə akur tə ghaiya gətla Yesu.

² Kaa əmndəra saas kə iin da vak Siman Bitrus ard mbərz kwa waig Yesu, amaa taa kə iitəra, “Kəsavdakəsəg Yazhigəl sagal ma gətla, kəm sərga bi kə vakavaki araa fəga nə iitər biya.”

³ Kaa sagal kə Siman Bitrus ard mbərzən ar viyət kə duula dagal damma gətla.

⁴ Kaa əmndəra dagal kə iitər ba bərkudaatəra, jighaarajig mbəzən pallən kə Siman Bitrus də əmndrəga, dlaḡa dagha nə iin təghər kə Siman Bitrus da vaka gətla.

⁵ Nəghəhəra kə iin vazanan damma vakaiya, kaa nəghəghaanəghəg kə iin kə kəlpakan ḡəlgana, amma dagha bi damma gətliin biya.

⁶ Kaa sagau kə Siman Bitrus tə halaana, kaa ba daas kə iin damma gətla, kaa nəghəganəghəg kə iin kə kəlpakan diigana.

⁷ Nəghəghanəghəg dlaḡ kə səḡavən kwa fəḡavan də ghəra Yesu diigaan vakavaki tlərən shah də kəlpakana.

⁸ Kaa dəgaadəg baz mbərzən kwa tsugwa ba zunngw təghər Siman Bitrus damma vakaiya. Nəghəgha ba nə iina, kaa fədəghərətfəga.

⁹ (Gwaastən nəgharaaka bi kə dəgiti vindava ma kakkada Daadamazhigəl kwa taakiya, barari da ciig Yesu də shifəga.)

¹⁰ Kaa gwiya daas kə mbərzahaan da vaka ndzəganaatəra.

Tsugwaatsugw Yesu vak Maryamu Magadala

11 Ghacaghacæg Maryam tæ ghaiya gætl gyæmala, tuuga. Ba tuug næ iina, kaa ngæghærangæg zhara damma gætla,

12 Kaa næghæghgaanæghæg kə inn kə zarha bæg buw ar ma sæðav maðækw ar cəhurgan vakavaki ndza də tluwa vægha Yesu. Zərbælæg palla cəhurga vaka ghæra, kwah dlað cəhurga vaka shægahaana.

13 Kaa ndavægarundavæg kə Zərha bægah taakiya, “Uusæna, au waghā tuug nængi?” Aiyama taa kə iitra, “Kəsavuukæssæg Yaazhigəlara, ən sərægai kə vakavaki aa fəvva də iin biya.”

14 Tagada ba næ iin kə əlbəgna, kaa gwivətgwiga næghəgha ba Yesu ghacəgana, amma næghəghaaka bi taakiya iin biya.

15 Kaa ndavægarundavæg kə Yesu taakiya, “Uusæna, aautiləbæg kəskəgh tuugi? War waghā gatæg nənngi?” Ma tlæg næ iin daddakwa 6a tlər ma dyaghaara guhiina, aiyama taa kə iina, “Dadda hənnyaha, akwama kəgh waghā kəsəgantkəsəga, tagwatag kə vakavaki agha fəga nənnga, kwakyarvad ən kəsanta.”

16 Aiyam Yesu taa kə iina, “Maryama!” Kaa gwivət kə iin da vak Yesu amaa kə iin də ghaiya Yahudaha, “Rabboni!” Dəgiti tuuk vakaiya næ iina, dadda tsaga dəgita.

17 Am Yesu taa kə iina, “Həkykwa biya, adaba danəti davak Daad ndan biya. Amma dæg davak zaraabahar tagtərtag taakiya, ən dagat da vak Daadara, dlaða Daadaruwa, Daadamazhigəlara, dlaða Daadamazhigəlaruwa.”

18 Kaa dagal kə Maryam Magadala da tagtər kə mbərzaha, amaa “Nəghananəghæg kə Yaazhigəla.”

Tagtər dla6 kə dægiti taghar Yesu.

Tsugwatsugw Yesu vak mbərzahaana

¹⁹ Bəlaa ba hwaas daghuvala hənnga zəngw ma maaka, kaa dzahvətdzahəg kə mbərzaha vak palla, dla6a ar ngahant kə ghaiya gudah mbakyarvad tləvuukwa Yahudaha. Kaa tsugwatsugw kə Yesu ma taatakaatər amaa, “Gəbər təghər kəskurama.”

²⁰ Təhala kwa tagada nə iin kə kwanən kə əlbəga, kaa martərdamarəg kə iin kə dəvvahaan ard dləmbəlaana. Kaa dlaiga kə mbərzah nəghəghara ba nə iitər kə Yazhigəla.

²¹ Am nə Yesu taa kə iitər gwiya daala, “Gəbər təghər kəskurama! Bandkwa bələkut Daada, kai ndakwi ən bəlkur bandkwaha.”

²² Tagada ba nə iin kwaha, kaa fərtərdəm kə shifəgaana, amaa taa kə iitəra, “Dləghamdləghəg kə Shədkwa Daadamazhigəla.

²³ Badəm dadda kwam bəshgarnaa nə uuram kə haipahaana, bəshavarna bəshiga, dla6a badəm dadda kwa bəshamarnaa biya, bəshvarnaa biya.”

Tsugwatsugw Yesu vak Tuma

²⁴ Tuma kwa dəhav də ghwalaha, pall ma mbərzah kəlaawa tar buwa, ndza, maay əmətəd də iitər ma sartən sagha Yesu biya.

²⁵ Am kyaləma mbərzahan taa kə iina, “Nəghamdanəghəg kə Yaazhigəla!” Aiyam Tum taa kə iitəra, “Akwama nəghana bi kə duula amsams ma dəvvahaan biya, ən fəm kə zəra dəvvar ma duula amsams biya, dla6a ən fəm kə dəvvar ma dləmbəlaan vaka ghuga guup biya, ən fədəghərət biya.”

²⁶ Təhala maaka, kaa gwiya dzahvətdzahəg kə mbərzaha vak palla ma hənnyahiina, dlaḅa Tuma əmətaḁ də iitəra. Ghaiya gudah ndakwi ngahanga-hana, kaa tsugwatsugw Yesu ma taatakaatər amaa, “Gabər təghər kəskurama.”

²⁷ Təhala kwah amaa taa kə Tuma, “Faffəg kə zəra dəvvagh vaakwana, vazəg kə dəvvahara. Vələg kə dəvvagh faffəg damma dləmbəlara. Bag bi kə ndaundau biya, fədəghərətfəga.”

²⁸ Am Tum taa kə iina, “Yaazhigəlara ard Daadamazhigəlara!”

²⁹ Kaa tagartag Yesu taakiya, “Aḁaba aghaa nəghəkwaḁnəghəg iin wagha fəghədəghərət nənnga. Bark kə lii nəgharkwa biya dlaḅa fardəghərətfəga.”

Dəgiti tuuk vakai kakkadā

³⁰ Bagaabag Yesu kə dəga sərgah ba dyak ma gyyiḁa mbərzahaana, kwa viindava bi ma kwanən kə kakkad biya.

³¹ Vindavavindəg wanahaan kwakyarvad am fədəghərət taakiya Yesu iin Kəristi, Zəra Daadamazhigəla. Dlaḅa təḁvad fadghər ma ḁagaana am tləkəna kə shiifəga.

21

Tsəgwatsəgw Yesu vak Mbərzahaan uudiffa

¹ Təhala kwaha kaa gwiya tsəgwatsəgw kə Yesu vak mbərzahaan tə ghaiya dəlva Tibariya. Dlaḅa wan ḁuuli marrada nə iin kə ghərana.

² Siman Bitrus, ard Tum kwa ḁahav də Gh-wallaha, ard Nataniyel kwama Kana ma Galili, ard də zarha Zabadi, ard kyaləma mbərzah buwa baḁəmma ar əmtaḁa.

³ Am Bitrusa, “Ən dagal da vaiya kilfa.” Aiyam kyaləma mbərzaha, “Kəmənd ndakwani kəm dagal əmətəd də kəgha.” Kaa sagal kə iitər ar dəm damma pərayuwa, kaa dagal kə iitəra. Amma ma huda kwahiin kə avəda, viyarəti aanji ndau biya.

⁴ Dlakadur ba wurra, ghacəgan Yesu tə ghaiya dəlva, amma nəghəgharaaka bi mbərzahaan taakiya Yesu biya.

⁵ Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Daala zarha, tləmkənatləg kə kilfa?” Kaa ngugwanguw kə iitər taakiya “Maaya.”

⁶ Am Yesu taa kə iitəra, “Bələmbələg kə amshi damma dəvvaa kaffa pərayuwa, am da tləkənatləga.” Kaa bəlgaan kə iitər bandkwa tagatər Yesu, ar vaiyit kə kilf ba dyaka, pelatərvaapeləg baz təda amshi damma pərayuwa.

⁷ Am mbərzən waig Yesuwən taa kə Bitrusa, “Abi Yaazhigəla!” Cinngha ba Siman Bitrus taakiya Yaazhigəla, kəsant kə sədavan tsəgwəvva, adaba ndza ba də kusəgha. Təhalakwa, kaa dzəva daay kə iin damma yuwa.

⁸ Kaa ba sagau kyaləma mbərzah da tə ghaiya dələv ma pərayuwa, ar təda amshiya vaiya kilf righarighaan də kilfa. Adaba ndzar maay bətky də ghaiya dəlviin biya, tamaha shig dərəmək həkərdə.

⁹ Ba də sagalaatər wah sa tə ghaiya gardza, nəghara ba ghuvəra kaar də kilf bəlga tə vakai ard bruudiya.

¹⁰ Aiyam Yesu taa kə iitəra, “Anaagham kə kyaləma kilf ma kwanahaan amaa vaigət nə uu-ram ndakwanənna.”

¹¹ Kaa ba daas kə Siman Bitrus damma pərayuwa, tədda kə amshiya vaiya kilf da tə

ghaiya gardza. Amshiya vaiya kilfən dla6a righarighaan də maandala kilf dərmək də kuldlə6 tar həkərda. Bakəvakwaha, ndzəgana dyakəra kilfəna, təhghana bi kə amshiya biya.

¹² Am Yesu taa kə iitəra, “Asamasəg naa ziyamzəg kə kaffa dlakaduura.” Maay wa shughana gyi ma mbərzahaan kə ndavəgarundavəg taakiya ma war nə iin biya, adaba ar sərgasəreg taakiya Yaazhigəla.

¹³ Kaa sagau kə Yesu kəssant kə bruudiyin vələtəra, 6agaa band kwah dla6 də kilfa.

¹⁴ Dəga həkərd wan kə Yesu tsugwatsug vak mbərzahaan təhala ciigaan ma gətlaha.

Taghəghartag Yesu kə Bitrus taaki gələg kə tuughahara

¹⁵ Ghyənnagara ba nə iitər za kaffa, kaa ndavəgarundavəg Yesu kə Siman Bitrus taakiya, “Siman zəra Yuhwanna, agha waikwawaig juujig kə kwannahaana?” Kaa ngwarangug kə Bitrus amaa, “Aana, Yaazhigəla, agha səregasəreg taakiya ən wayakwaiga.” Am Yesu taa kə iina, “Gələg kə tuughahara.”

¹⁶ Kaa gwiya ndavəgarundavəg Yesu kə dəga buwa amaa, “Siman zəra Yuhwanna, agha waikwawaiga?” Kaa ngugarangug kə iina, “Aana, Yaazhigəla agha səregasəreg taakiya ən waiyakwaiga.” Am nə Yesu taa kə iina, “Faffəg kə hyimi tuuk kə tuughahara.”

¹⁷ Kaa gwiya ndavəgarundavəg Yesu kə dəga həkərd amaa, “Siman zəra Yuhwanna, agha waikwawaiga.” Kaa badza hudvəg kə Bitrusa, adaba kwa ndavgharu Yesu kə dəga həkərdən taakiya,

“Agha waikwawaiga?” Iin dlaḅ ngugharangug taakiya, “Yaazhigēla, agha sērgasērēg kē dēgitah ba dēmma, agha sērgasērēg taakiya ēn waiyakwaiga.” Am Yesu taa kē iina, “Gēlēg kē tuughahara.

¹⁸ Bak jiiira, ēn tagaktaga, ma sartēn agha daalla zēra agha fēgaan kē sēdḏav bad ghēragha agha dagal da vakavaki agha naaga nēnnga, amma ma nēghalnēg kē malaha, agha talgaan kē dēvvagh uudi tlērēn wa fak sēdava, dēkada da vakavaki agha naay kē dagal biya.”

¹⁹ Tagadatag Yesu kwannēn kē ēlbēga kwak-yarvad marvēda hulfa ēmētsēgi da ēmtsēg Bitrus kwa da saa dē ndanngēr kē Daadamazhigēla. Tēhala kwan kē ēlbēga, am Yesu taa kē Bitrus, “Gatēkwagatēga.”

Yesu ard mbērz kwa waig nē iina

²⁰ Kaa gwivētgwig kē Bitrus vaza da tē halla, kaa nēghēganēghēg kē iin kē mbērzēn kwa waig Yesu gata iitēr tē halla. Kwan kē mbērz wandza dēngēzhiga tē Yesu ma sarta za kaffa hwaḏaga haarakēssa dzava hēnnyaha. Iin wa ndavēgharu kē Yesu taakiya, “Yaazhigēla, war wa da vēla kēghi?”

²¹ Nēghēgha ba Bitrus kē iina, kaa ndavēgarundavēg kē iin kē Yesu amaa, “Yaazhigēla, uudanēn mi?”

²² Aiyam Yesu taa kē iina, “Akwaman naagaan ndzan dē shiifēga bamma gwiyanghēragwig saaya, auw lambaghi? Gatēkwagatēg aska nēnnga.”

²³ Adābad kwaha, kwannēn kē ēlbēg kutalkutēg ma yaa dadda gata Yesu taakiya, kwan kē mbērz da maay ēmtsēg biya. Amma tagada bi Yesu taakiya, da maay ēmētsēg biya, tagada ba taakiya,

“Akwaman naagaan ndzan də shiifəg bamma gwiyanghəragwig saaya, au lambaghi?”

²⁴ Kwan kə mbərz wa ɓaga shiid təghər kə kwanahaan kə dəgitaha, iin dlaɓ wa vindavindəga. Kəm sərgasərəg taakiya shiidaana ba jiijiira.

²⁵ Məng nə dəgitah ba dyak kwa ɓaga Yesu, akwama taakiya aa vindavvindəg badəmma, man tləg naiya aanji duni də ghəraana ma kəssgant bi kə kakkadahaan akwama viindav biya.

Glavda NT Portion Portions of the New Testament in the Glavda language of Nigeria

copyright © 2024 Luke Initiative for Scripture Translation

Language: (Glavda)

Contributor: Luke Initiative for Scripture Translation

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files dated 2 Jul 2025

2a8aae58-fd4b-5cef-8aad-aa54853515aa